

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

Кафедра міжнародних відносин та журналістики

Спеціальність: 061 «Журналістика»

**КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА
на тему:**

«Традиційна та інтернет-журналістика: компаративний аналіз»

студентка, групи

Коваль Анастасія Сергіївна
ЖУР-20 зн

Науковий керівник:

Професор, кандидат
Філологічних наук,
Доцент Момот Неля Миколаївна

Попередній захист:

(Висновок: «До захисту в Екзаменаційній комісії»)

Завідувач кафедри

(Підпис)

(Прізвище,
ініціали)

(Дата)

Київ — 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТРАДИЦІЙНОЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКИ	7
1.1 Історія розвитку традиційної журналістики	7
1.2 Історія розвитку Інтернет-журналістики	18
1.3 Основні характеристики та відмінності між традиційною та Інтернет-журналістикою	27
РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТРАДИЦІЙНОЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКИ	34
2.1 Якість контенту: аналіз змісту, стилістики та мови.....	34
2.2 Взаємодія з аудиторією: засоби комунікації та вплив на читачів	38
2.3 Технологічні аспекти: інструменти редагування та публікації	45
РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ ТРАДИЦІЙНОЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКИ НА СУСПІЛЬСТВО	52
3.1 Вплив на формування громадської думки	52
3.2 Роль журналістики в демократичному суспільстві.....	56
3.3 Майбутнє традиційної та Інтернет-журналістики в епоху цифрових технологій	61
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ.....	74

ВСТУП

Актуальність теми дослідження полягає у глибокій трансформації, якої зазнала сфера журналістики з появою цифрових технологій. Цей перехід не лише змінив спосіб виробництва, поширення та споживання новин, але й мав значні наслідки для доступу суспільства до інформації, формування громадської думки та функціонування демократії.

По-перше, розуміння еволюції від традиційної до інтернет-журналістики має вирішальне значення в епоху, коли інформації багато, але її достовірність часто ставиться під сумнів. Цифровий ландшафт демократизував створення контенту, дозволивши не лише журналістам, але й громадськості зробити свій внесок у новинний цикл. Цей зсув піднімає важливі питання про журналістські стандарти, етику та перевірку інформації, що робить порівняльний аналіз між двома формами журналістики надзвичайно актуальним.

По-друге, взаємодія між журналістами та їхньою аудиторією трансформувалася завдяки Інтернету. Традиційна журналістика, як правило, передбачає односторонній комунікаційний потік, з обмеженою прямою взаємодією між виробниками та споживачами новин. На противагу цьому, інтернет-журналістика пропонує інтерактивні платформи, соціальні мережі та розділи для коментарів, що дозволяють миттєво отримувати зворотній зв'язок, обговорювати і навіть створювати користувацький контент. Аналіз цих змін є життєво важливим для розуміння сучасного медіа-середовища та його впливу на суспільний дискурс.

По-третє, технологічний прогрес, який сприяв розвитку інтернет-журналістики, також створює нові виклики та можливості. Від простоти публікації контенту онлайн до використання алгоритмів та аналізу даних для формування стрічок новин - технологічні основи інтернет-журналістики мають глибокі наслідки для поширення та споживання новин. Вивчення цих аспектів може пролити світло на майбутню траєкторію розвитку журналістики як

професії та соціального інституту.

В демократичному суспільстві журналістика відіграє ключову роль в інформуванні громадян, притягненні влади до відповідальності та сприянні публічним дебатам. Перехід до інтернет-журналістики одночасно поставив під сумнів і розширив цю роль, що вимагає критичного аналізу того, як традиційна та інтернет-журналістика спільно впливають на демократію та громадську думку.

Мета дослідження - провести комплексний порівняльний аналіз традиційної та інтернет-журналістики, зосередившись на розумінні їхнього впливу на новинний ландшафт, суспільний дискурс і демократичні процеси.

Завдання дипломної роботи:

1. простежити розвиток традиційної та інтернет-журналістики на історичному тлі, що проливає світло на їхні витoki, еволюцію та ключові моменти, які сформували їхні сучасні форми;
2. оцінити якість контенту традиційної та інтернет-журналістики, проаналізувавши їхній зміст, стиль і мову, і таким чином виявити відмінності в подачі матеріалу, методах оповіді та журналістських стандартах;
3. дослідити засоби комунікації між журналістами та їхньою аудиторією в традиційній та інтернет-журналістиці, зосередившись на тому, як ця взаємодія впливає на залучення читачів, механізми зворотного зв'язку та культуру споживання новин за участі громадськості;
4. дослідити технологічні інструменти та платформи, що використовуються в традиційній та інтернет-журналістиці, зрозуміти, як ці інструменти сприяють або перешкоджають процесу виробництва новин, поширенню контенту та охопленню аудиторії;
5. критично проаналізувати етичні виклики та дилеми, з якими стикається традиційна та інтернет-журналістика, дослідити питання, пов'язані з достовірністю, дезінформацією, упередженістю та етичними обов'язками журналістів у цифрову епоху;

6. оцінити вплив традиційної та інтернет-журналістики на формування громадської думки, роль журналістики в демократії та потенційні майбутні напрямки журналістики у світлі постійного технологічного прогресу.

Об'єкт дослідження - сфера журналістики з акцентом на традиційні (газети, радіо, телебачення) та інтернет-форми (веб-сайти, соціальні мережі).

Предмет дослідження - відмінності та вплив традиційної та інтернет-журналістики, включаючи якість контенту, взаємодію з аудиторією, технології та етику.

Наукові методи дослідження: огляд літератури, контент-аналіз, тематичні дослідження, порівняльний аналіз.

Наукова новизна отриманих результатів порівняльного аналізу традиційної та інтернет-журналістики полягає у комплексному дослідженні того, як ці дві форми журналістики орієнтуються в складнощах цифрової епохи. Це дослідження пропонує свіжий погляд на динаміку розвитку відносин між новинними медіа та їхньою аудиторією, зокрема висвітлюючи те, як інтернет-журналістика змінила взаємодію громадськості з новинами. Ретельно аналізуючи якість контенту, взаємодію з аудиторією, технологічні впливи та етичні міркування як традиційної, так і інтернет-журналістики, дослідження розкриває нюанси розуміння їхньої ролі у формуванні громадської думки та демократії. Це дослідження робить внесок в академічний дискурс, детально досліджуючи симбіоз журналістики та технологій, а також етичні парадигми, що виникають у цифровому новинному середовищі.

Практичне значення отриманих результатів виходить за межі академічних кіл, пропонуючи цінні висновки для журналістів, медіаорганізацій, політиків і широкої громадськості. Для медіа-професіоналів результати дослідження є дорожньою картою для навігації в умовах викликів і можливостей, які створюють цифрові технології, підкреслюючи важливість етичних стандартів та залучення аудиторії для підтримки журналістської доброчесності. Медіа-організації можуть використовувати ці висновки для вдосконалення своїх контент-стратегій, покращення взаємодії з користувачами та впровадження

інноваційних технологічних рішень, які відповідають сучасним моделям споживання новин. Політики також можуть використати результати дослідження для розробки нормативно-правових актів, які підтримують свободу ЗМІ, забезпечують етичну журналістську практику та сприяють розвитку здорової інформаційної екосистеми. Крім того, широка громадськість виграє від глибшого розуміння медіа-ландшафту, що дає змогу людям критично оцінювати джерела новин і ставати більш розбірливими споживачами інформації. У підсумку, дослідження пропонує практичні рекомендації щодо підвищення якості, надійності та впливу журналістики в цифрову епоху, що сприятиме формуванню більш поінформованого та активного суспільства.

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи 83 сторінки, 71 найменування у списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТРАДИЦІЙНОЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКИ

1.1 Історія розвитку традиційної журналістики

Журналістика в її традиційній формі є фундаментом демократичних суспільств, функціонуючи одночасно як дзеркало і сторожовий пес для суспільства та його інституцій. Традиційна журналістика, що характеризується прихильністю до висвітлення фактів, етичними стандартами та служінням суспільству, зазнала значних трансформацій під впливом технологічного прогресу, політичних ландшафтів та мінливих суспільних потреб. Роль журналістики постійно змінювалася, відображаючи і впливаючи на хід історії. Епоха копійчаної преси 19-го століття демократизувала доступ до інформації, зробивши новини доступними і зрозумілими широкому загалу. Цей період підкреслив зростаючий вплив журналістики на формування громадської думки та політичного дискурсу. Подальша поява журналістських розслідувань, або макрекінгу, підкреслила роль журналістики в адвокації соціальних реформ і підзвітності, кидаючи виклик інституціям і викриваючи суспільні негаразди [1].

У 20-му столітті поява радіо і телебачення відкрила нові кордони для журналістики, подолавши обмеження друкованих видань і розширивши сферу охоплення та оперативність поширення новин. Ця епоха стала свідком золотого віку радіо- і тележурналістики, коли голоси і зображення принесли віддалені події у вітальні глобальної аудиторії, ще більше зміцнивши роль журналістики в соціальній структурі. Проте еволюція журналістики - це не просто хроніка технологічного прогресу, це також наратив етичних і філософських дебатів. Розвиток журналістських стандартів та етики, включаючи об'єктивність, чесність і точність, відображає постійне прагнення професії збалансувати право громадськості знати з відповідальністю, притаманною журналістській діяльності. Ці принципи керують журналістською практикою, сприяючи зміцненню довіри та авторитету перед обличчям викликів і критики [2].

Справжнім каталізатором переходу до письмових новин став винахід

друкарського верстата Йоганном Гутенбергом у середині 15 століття. Ця революційна технологія демократизувала письмове слово, уможлививши виробництво та розповсюдження друкованих матеріалів у безпрецедентних масштабах. Друкарський верстат уможливив масове виробництво книг, брошур і, зрештою, газет, що значно розширило сферу розповсюдження та вплив письмових новин [3].

Поява газет у Європі на початку 17 століття ознаменувала початок журналістики як окремої професії. Ці перші газети, такі як німецькомовна «Relation» та голландські «Courante uyt Italien, Duytslandt, &c.», надавали регулярні новини про війни, політику та суспільні події, задовольняючи потреби дедалі більш освіченої публіки, спраглої до інформації. Зростанню кількості газет сприяло підвищення рівня грамотності та зростаючий інтерес громадськості до справ, що виходили за межі їхнього безпосереднього оточення [4]. У цей період також було засновано першу англomовну газету «The Weekly News» у 1622 році, яка публікувала новини з-за кордону для англійських читачів. Розвиток газетної індустрії в Англії отримав подальший поштовх під час Громадянської війни та Міжцарів'я, коли з'явилася величезна кількість памфлетів і газет, в яких обговорювалися бурхливі політичні події того часу [5].

Перехід від усних традицій до письмових новин був не лише технологічним, але й культурним зрушенням, що змінило спосіб споживання інформації в суспільстві. Письмові новини дозволили зберігати і поширювати інформацію в часі і просторі, заклавши основу сучасної концепції журналістики. Це сприяло ширшому публічному дискурсу, даючи змогу громадянам брати участь у вирішенні суспільних проблем, обговорювати ідеї та вимагати від влади підзвітності. Еволюція від усної до письмової комунікації відіграла важливу роль у формуванні публічної сфери, перетворивши журналістику з простого акту повідомлення на життєво важливу суспільну функцію. Розвиток письмових новин проклав шлях до появи громадськості, поінформованої спільним масивом знань, здатної до колективних міркувань і дій. Це ознаменувало світанок журналістики як ключового стовпа демократичних суспільств, що залишив по

собі довготривалу спадщину, яка продовжує впливати на принципи і практику сучасної журналістики [5].

Винахід Гутенбергом друкарського верстата з рухомим шрифтом близько 1440 року в Майнці, Німеччина, ознаменував поворотний момент в історії комунікації. Друкарський верстат дозволив виробляти тексти швидко і у великих кількостях, різко знизивши вартість книг та інших друкованих матеріалів. Така демократизація інформації сприяла значному зростанню рівня грамотності та формуванню більш поінформованої громадськості [6].

До появи друкарського верстата поширення новин було трудомістким і неефективним процесом, який залежав від рукописних манускриптів, що займали багато часу і були дорогими у виробництві. Обмежена доступність письмових текстів обмежувала поширення інформації відносно невеликою елітою. Друкарський верстат Гутенберга зруйнував ці бар'єри, уможлививши масове виробництво памфлетів, брошур і, зрештою, газет, зробивши новини доступними для ширших верств суспільства [6]. Друкарський верстат також підвищив швидкість і масштаби поширення новин. Новини тепер могли подорожувати швидше і далі, досягаючи людей у далеких краях. Ця нова швидкість і масштаби інформаційного потоку відіграли важливу роль у формуванні громадської думки, зміцненні почуття взаємозв'язку між розрізненими спільнотами та поширенні ідей в епоху Відродження і Реформації. Преса стала потужним інструментом соціальних і політичних змін, як, наприклад, використання Мартіном Лютером памфлетів для поширення своїх 95 тез, що стали початком протестантської Реформації [7].

Поширення друкарського верстата заклало основу для появи газети як регулярного видання, присвяченого повідомленню новин. Наприкінці 16-го та на початку 17-го століть з'явилися перші газети в Європі, що ознаменувало народження журналістики як окремої галузі. Ці перші газети, такі як німецька «Avisa Relation oder Zeitung» та голландські «Courante uyt Italien» тощо, надавали читачам звіти про війни, політику та економіку, відображаючи зростаючий суспільний попит на регулярне оновлення новин [8, 9].

В Англії середина 17-го століття стала свідком розквіту газетної індустрії, спричиненого політичними потрясіннями та послабленням урядового контролю над друком. Такі видання, як «Лондонська газета», що почала виходити у 1665 році, стали невід'ємною частиною англійського життя, надаючи новини про придворні події, міжнародні справи та комерційну інформацію. Зростанню газетної індустрії сприяв розвиток нових журналістських практик, таких як використання кореспондентів і включення рекламних оголошень, що допомагало підтримувати фінансову життєздатність газет [10].

У 18 столітті газета набула більш досконалої форми з появою таких періодичних видань, як «The Tatler» і «The Spectator» в Англії. Ці видання поєднували повідомлення новин з коментарями та критикою, пропонуючи платформу для обговорення літератури, моралі та соціальних питань. Періодична преса сприяла розвитку публічної сфери, де громадяни могли брати участь у раціональних дебатах і дискусіях, що є ключовим компонентом демократичного суспільства. Газети та періодична преса продовжували розвиватися протягом 18-го та 19-го століть, з розвитком технологій друку, таких як паровий прес, що сприяло подальшому підвищенню ефективності та зниженню собівартості газетного виробництва. Цей технологічний прогрес у поєднанні зі зростанням професійної журналістики та розширенням читацької аудиторії створив передумови для того, щоб газета стала домінуючим засобом поширення новин у сучасну епоху [11, 12].

Революція друкарського верстата, започаткована винаходом Гутенберга, мала трансформаційний характер, змінивши ландшафт комунікації та суспільства. Вона сприяла появі газет і періодичної преси, які, в свою чергу, відіграли вирішальну роль у розвитку журналістики як професії та ключового інституту в демократичних суспільствах. Спадщина друкарського верстата проявляється у незмінній важливості друкованого слова в інформуванні, залученні та розширенні можливостей громадськості.

Ера копійчаної преси розпочалася у 1830-х роках, під впливом технологічних інновацій та суспільних зрушень. Досягнення в технології друку,

такі як паровий друкарський верстат, поряд з удосконаленням процесів виготовлення паперу, різко скоротили витрати і час, необхідні для виробництва газет. У цей період також спостерігався бурхливий розвиток урбанізації та зростання грамотного середнього класу, що створило сприятливе підґрунтя для поширення недорогих газет. Термін «копійчана преса (Penny Press)» походить від вартості цих газет, які продавалися за копійки, що було значно дешевше, ніж їхні попередники, які коштували шість центів. Така доступність була свідомою стратегією, спрямованою на те, щоб розширити аудиторію газет, включно з читачами з робітничого класу, які раніше були виключені з газетного ринку через їхню високу вартість [13, 14].

Газета «New York Sun» Бенджаміна Дея 1833 року часто згадується як перша успішна копійчана газета, що втілювала ідею копійчаної преси, пропонуючи поєднання новин, сенсаційних історій та реклами, пристосованих для залучення пересічного громадянина. The Sun та її наступники, такі як New York Herald Джеймса Гордона Беннета і New York Tribune Горація Грілі, революціонізували газетну бізнес-модель, більше покладаючись на доходи від реклами, ніж на передплату, що сприяло зниженню цін на обкладинку і більш широкому розповсюдженню [15].

Газети «копійчана преса» відіграли важливу роль у розширенні читацької бази, перетворивши газету з предмета розкоші для еліти на основний продукт повсякденного життя для широких верств населення. Така демократизація доступу до новин мала глибокі наслідки для суспільства, сприяючи формуванню більш поінформованої громадськості та культивуючи колективну свідомість серед різних суспільних верств. Зміст і редакційний підхід газет «копійчана преса» були ключовими для їхньої привабливості та впливу. Ці газети надавали пріоритет історіям, що цікавлять людей, кримінальним репортажам і сенсаційним новинам поряд з політичними та економічними новинами, що розширювало їхню актуальність і доступність. Використання простої, доступної мови ще більше подолало розрив між газетою та її новою аудиторією, зробивши інформацію більш зрозумілою для пересічного читача [13].

«Копійчана преса» відіграла вирішальну роль у формуванні тогочасного політичного ландшафту. Газети стали потужними платформами для політичних партій та рухів, впливаючи на вибори та політичні дебати. Здатність охопити широкий сегмент населення наділила «копійчана преса» значним політичним впливом, зробивши її затребуваним союзником для політиків та активістів. Вплив «копійчана преса» виходив за межі політичної сфери, впливаючи на соціальні та культурні норми. Висвітлюючи питання, що стосуються пересічних громадян, та виступаючи за соціальні реформи, ці газети сприяли мобілізації для змін у таких сферах, як трудові права, освіта та громадська охорона здоров'я [14].

Кінець 19-го та початок 20-го століть стали свідками появи журналістських розслідувань та викривальної журналістики - форми журналістики, яка прагнула виявити та викрити суспільні проблеми, корупцію та зловживання владою. Ця епоха ознаменувала значну еволюцію в галузі журналістики, коли репортери взяли на себе більш активну роль у розслідуванні та висвітленні темних сторін життя суспільства та влади.

Журналістські розслідування виникли як відповідь на швидку індустріалізацію, урбанізацію та супутні соціальні зміни і виклики кінця 19 століття. Журналісти почали бачити свою роль не лише як пасивних репортерів фактів, але й як активних агентів соціальних змін, що мають завдання розкривати правду про соціальні негаразди, корупцію та несправедливість. У цей період журналісти почали проводити розслідування, заглиблюючись у роботу урядів, корпорацій та інших впливових структур [16].

«Розгрібачі бруду (The muckrakers)» - термін, який у 1906 році ввів у вжиток президент Теодор Рузвельт - були журналістами, які «вигрібали» і викривали «бруд» суспільства. Ці журналісти висвітлювали широкий спектр тем, включаючи політичну корупцію, трудові зловживання, монополістичні практики великого бізнесу та соціальну несправедливість. Їхні роботи характеризувалися глибокими дослідженнями, використанням методів роботи під прикриттям і наративним стилем написання, який робив їхні висновки доступними і переконливими для широкої громадськості. Вплив журналістських розслідувань

і викриттів був значним, що призводило до суспільного резонансу і часто призводило до значних реформ. Викриття не лише інформували громадськість, але й стимулювали законодавчі та регуляторні зміни, спрямовані на вирішення викритих проблем. Цей період підкреслив силу преси у формуванні державної політики та розвитку демократії [17].

Кілька журналістів і видань виділилися в цю епоху своїми новаторськими розслідуваннями. Однією з найпомітніших постатей була Іда Тарбелл, чия знакова серія «Історія Standard Oil Company» («The History of the Standard Oil Company»), опублікована в журналі McClure's Magazine, детально описувала монополістичну практику Standard Oil Company Джона Д. Рокфеллера. Ретельне дослідження та переконлива розповідь Тарбелл викрили неетичну тактику компанії, спрямовану на усунення конкуренції, що призвело до суспільного резонансу і врешті-решт сприяло розпаду монополії Standard Oil [18].

Лінкольн Стеффенс, ще одна ключова фігура, викривав політичну корупцію в американських містах у своїй серії «Ганьба міст» («The Shame of the Cities»). Опублікована в журналі McClure's Magazine, робота Стеффенса пролила світло на корумповані альянси між державними чиновниками та бізнес-інтересами, що стало поштовхом до політичних реформ і запровадження систем міських комісій та міських менеджерів у багатьох містах [19].

Якоб Ріс у своїй книзі «Як живе інша половина» (How the Other Half Lives) за допомогою фотографії та журналістики висвітлив жахливі умови життя в нью-йоркських багатоповерхівках, привернувши увагу до долі міської бідноти та спонукаючи до житлових реформ. Ці журналісти та багато інших, подібних до них, відіграли вирішальну роль у Прогресивній Ері, використовуючи свої роботи для висвітлення проблем та адвокації змін. Видання, які висвітлювали їхню роботу, зокрема McClure's Magazine, Collier's Weekly та Cosmopolitan, відіграли важливу роль у створенні платформи для журналістських розслідувань та охопленні широкої аудиторії [20].

Епоха журналістських розслідувань і викриттів стала визначальним моментом в історії журналістики, підкресливши потенціал цієї професії для

здійснення соціальних змін. Сміливість і наполегливість журналістів-розслідувачів встановили нові стандарти в цій галузі, підкресливши важливість глибоких репортажів та етичну відповідальність журналістів за служіння суспільним інтересам.

«Золотий вік» радіо і телебачення, що охоплює 1920-1950-ті роки для радіо і 1950-1970-ті роки для телебачення, є ключовою епохою в історії журналістики. У цей період журналістика зазнала значних трансформацій, адаптуючись до нових медіа-форматів і розширюючи своє охоплення та вплив у безпрецедентний спосіб. Поява теле- і радіожурналістики змінила доступ громадськості до інформації, принісши новини в домівки в режимі реального часу і створивши нову динаміку у відносинах між ЗМІ та суспільством [21].

Поява радіо як засобу масової комунікації у 1920-х роках ознаменувала початок нової ери в поширенні новин. Журналісти швидко адаптувалися до аудиторії радіо, розробивши більш розмовний і безпосередній стиль репортажів. Бюлетені новин стали основним елементом радіопрограм, надаючи слухачам своєчасну інформацію про національні та міжнародні події. Безпосередність радіоновин у поєднанні з емоційним впливом людського голосу надавали відчуття терміновості та інтимності споживання новин, яке не могли відтворити друковані ЗМІ [21]. Справжній журналістський потенціал радіо був реалізований під час значних історичних подій. Висвітлення катастрофи «Гінденбурга» в 1937 році з його негайним і драматичним репортажем продемонструвало унікальну здатність радіо переконливо доносити останні новини до громадськості. Так само під час Другої світової війни радіокореспонденти, такі як Едвард Р. Марроу, передавали яскраві репортажі з передової, привносячи реалії війни в американські вітальні та встановлюючи новий стандарт воєнних репортажів [22].

Телебачення, що з'явилося в епоху після Другої світової війни, ще більше розширило можливості журналістики. Візуальна природа телебачення дозволила журналістам не лише розповідати новини, але й показувати їх, надаючи глядачам можливість безпосередньо спостерігати за подіями в міру їх розгортання. Запуск

регулярних новинних програм, таких як «Караван новин на верблюдах» на NBC та «Вечірні новини» на CBS, визначив формат вечірнього випуску новин, який став щоденним ритуалом для мільйонів американських родин.

Телевізійна журналістика досягла нових висот у 1960-х роках, висвітлюючи такі знакові події, як Рух за громадянські права, війна у В'єтнамі та висадка «Аполлона» на Місяць. Візуальний вплив телевізійних новин приніс суворі реалії расової несправедливості, жорстокість війни та тріумфи людських досягнень у суспільну свідомість у більш безпосередній і потужній спосіб, ніж це могли зробити друковані видання чи радіо [23]. Телевізійна журналістика також відігравала вирішальну роль у формуванні громадської думки та впливі на перебіг політичних і соціальних рухів. Наприклад, телевізійне висвітлення Руху за громадянські права викрило жорстокість сегрегації та расового насильства перед широкою аудиторією, що сприяло громадській підтримці законодавства про громадянські права. Так само нічні репортажі з В'єтнаму, що показували графічні зображення війни, сприяли зростанню суспільного розчарування конфліктом і тиску з метою його припинення. Безпосередність і візуальна природа теле- і радіожурналістики підвищила ставки для публічних осіб, які тепер стали об'єктом пильної уваги в більш безпосередній і чуттєвій формі, ніж це могла запропонувати друкована журналістика. Політичні події, такі як дебати Кеннеді-Ніксон у 1960 році, підкреслили силу телебачення у формуванні політичних наративів і результатів [23].

Однак золотий вік телевізійної журналістики не був позбавлений викликів. Залежність від рекламних надходжень і гонитва за рейтингами призвели до занепокоєння щодо сенсаційності та потенційної ерозії журналістських стандартів. Концентрація медіавласності також поставила під сумнів розмаїття поглядів та редакційну незалежність. Незважаючи на ці виклики, золотий вік радіо і телебачення, безперечно, трансформував журналістику, розширивши її охоплення і вплив та переосмисливши ставлення громадськості до новин. Телерадіожурналістика зробила світ ближчим, зробивши новини більш захоплюючою і безпосередньою частиною повсякденного життя та посиливши

роль преси як опори демократії [22].

Еволюція журналістики - це не просто хроніка технологічного прогресу та розширення читацької аудиторії; це також наратив, тісно пов'язаний із розвитком журналістських стандартів, етики та постійним діалогом між свободою преси та суспільним регулюванням. Основи журналістської етики та стандартів можна простежити з перших днів існування преси, і вони суттєво розвивалися протягом століть, коли журналістика стала окремою професією. Основні принципи правдивості, точності, об'єктивності, неупередженості, справедливості та підзвітності суспільству стали стовпами, на яких стоїть журналістська доброчесність. Ці принципи були прийняті не просто спонтанно, а стали результатом самоаналізу, критики та прагнення професії завоювати авторитет і довіру громадськості.

Поява професійних журналістських організацій наприкінці 19-го та на початку 20-го століть, таких як Американське товариство газетних редакторів (ASNE), засноване в 1922 році, стало ключовим моментом у формалізації журналістської етики. Прийняття ASNE «Канонів журналістики» у 1923 році стало значним кроком на шляху до встановлення етичних принципів репортажу, підкреслюючи важливість того, щоб новини були точними, справедливими і позбавленими особистої упередженості чи порядку денного [24].

Поширення шкіл журналістики та академічних програм сприяло професіоналізації галузі, впровадженню етичних стандартів та відповідальної журналістської практики в освіту майбутніх журналістів. У цей період з'явилися етичні кодекси, такі як Етичний кодекс Товариства професійних журналістів (SPJ), які формулюють цінності та обов'язки журналістів, керуючи їхньою поведінкою у пошуках істини та служінні суспільству. Роль журналістики в демократії є багатогранною: вона слугує «сторожовим псом», форумом для публічних дискусій та засобом інформування електорату, забезпечуючи таким чином поінформовану участь у демократичних процесах. Вільну пресу часто називають «четвертою владою», що підкреслює її важливість як незалежного суб'єкта, який стежить за політичним процесом і забезпечує підзвітність влади.

Однак преса стикається зі звинуваченнями в упередженості, сенсаційності та втручанні в приватне життя, серед інших етичних проблем. Комерційний тиск медіа-індустрії в поєднанні з появою нових медіа-технологій ще більше ускладнив ситуацію, що призвело до дебатів про розмивання журналістських стандартів і зростання «інфотейнменту». Поширення цифрових медіа та поява соціальних мереж демократизували створення контенту, але також призвели до проблем із розрізненням достовірної журналістики та дезінформації чи дезінформації, що заслуговує на довіру.

Вільна преса відіграє вирішальну роль у функціонуванні демократії, але ця роль передбачає відповідальність за дотримання найвищих етичних стандартів і вміння орієнтуватися у викликах, що постають перед політичними, економічними та технологічними силами. Постійний розвиток журналістських стандартів та етики в поєднанні з дотриманням правил, які захищають як цілісність преси, так і права окремих осіб, має першорядне значення для збереження довіри, на якій ґрунтується журналістика.

Отже, досліджуючи еволюцію традиційної журналістики, можна виявити її глибокий вплив на суспільство, починаючи з найдавніших форм комунікації і закінчуючи сучасною цифровою епохою. Винахід друкарського верстата став переломним моментом, демократизувавши інформацію та поклавши початок появі газет і періодичних видань. Епоха копійчаної преси ще більше розширила сферу впливу журналістики, зробивши новини доступними для широкого загалу. Журналістські розслідування, або «викривальна журналістика», підкреслили роль преси у викритті корупції та адвокації соціальних реформ, що посилює її вирішальну роль у демократії. Поява радіо і телебачення внесла нові виміри в поширення новин, розширивши вплив журналістики і сприяючи формуванню більш поінформованого суспільства. Розвиток журналістської етики мав вирішальне значення, забезпечуючи авторитет і довіру до ЗМІ. Незважаючи на виклики, ці принципи залишаються центральними для місії журналістики - інформувати, критикувати та вимагати підзвітності влади.

1.2 Історія розвитку Інтернет-журналістики

Поява інтернет-журналістики змінила сферу поширення та споживання новин, переосмисливши параметри журналістики як професії та суспільної функції. Перехід від традиційних носіїв до цифрових платформ знаменує собою поворотний момент в історії медіа, зумовлений технологічним прогресом і змінами в поведінці споживачів. Важливість інтернет-журналістики як галузі академічних досліджень і як критично важливого компонента демократичних суспільств неможливо переоцінити. Вона втілює конвергенцію комунікаційних технологій і журналістських практик, формуючи публічний дискурс і доступ до інформації у безпрецедентний спосіб [25].

Інтернет-журналістика, яку часто називають синонімом цифрової або онлайн-журналістики, охоплює виробництво, розповсюдження та споживання новин та інформації за допомогою цифрових платформ та електронних пристроїв. На відміну від традиційної журналістики, яка покладається на друковані та ефірні засоби масової інформації, інтернет-журналістика використовує Всесвітню павутину, соціальні мережі та мобільні додатки для охоплення своєї аудиторії. Ця форма журналістики характеризується своєю безпосередністю, інтерактивністю та доступністю, пропонуючи мультимедійний підхід до висвітлення новин, який може включати текст, зображення, аудіо, відео та інтерактивну графіку. Сфера застосування інтернет-журналістики виходить за рамки простого висвітлення новин і включає блоги, подкасти, прямі трансляції та створений користувачами контент, що відображає різноманітну екосистему обміну інформацією [26].

Еволюція від традиційної до інтернет-журналістики була швидкою і глибокою, розпочавшись на початку 1990-х років з комерціалізацією Інтернету. На початковому етапі традиційні ЗМІ відкривали свої представництва в Інтернеті, часто повторюючи зміст своїх друкованих чи ефірних видань. Однак із розширенням можливостей Інтернету змінювався і характер онлайн-журналістики. Впровадження технологій Веб 2.0 сприяло інтерактивним і

партисипативним формам виробництва та споживання новин, розмиваючи межі між журналістами та їхньою аудиторією. Поява соціальних медіа-платформ ще більше прискорила цю тенденцію, уможлививши поширення та обговорення новин у режимі реального часу, водночас кинувши виклик традиційним функціям контролю [27].

Поширення смартфонів і мобільного доступу до Інтернету зробило новини доступними в будь-який час і в будь-якому місці, що призвело до цілодобового циклу новин, який вимагає постійного оновлення. Цифрова ера також призвела до появи нових гравців у журналістиці, зокрема новинних агрегаторів, блогів та незалежних онлайн-видань, які конкурують з традиційними медіа за увагу аудиторії та рекламні надходження. Наратив інтернет-журналістики невіддільний від еволюції цифрових комунікаційних технологій. Її витоки, вкорінені в ранніх формах цифрових мереж, підготували ґрунт для революційної появи всесвітньої павутини, яка докорінно змінила ландшафт журналістики [27].

Передумови інтернет-журналістики можна простежити в 1960-х і 1970-х роках, коли розвивалася ARPANET - мережа, що фінансувалася Міністерством оборони США і заклала основу для Інтернету. Цей період ознаменувався зародженням цифрового зв'язку, який уможливив обмін інформацією між децентралізованими мережами. У 1980-х роках з'явився Usenet, глобальна дискусійна система, де користувачі могли розміщувати повідомлення в групах новин, обмінюючись інформацією на різні теми, включаючи новини. Хоча за сьогоденнішими стандартами ці платформи були примітивними, вони відіграли ключову роль у демонстрації потенціалу цифрових мереж для поширення інформації та розбудови спільнот [28, 29].

У 1980-х роках з'явилися такі онлайн-сервіси, як CompuServe та Prodigy, які надавали користувачам доступ до новин, форумів та електронної пошти, що ще більше розширило сферу цифрової комунікації. Ці сервіси, хоча й були приватними та обмеженими за обсягом, відіграли важливу роль в ознайомленні громадськості з концепцією доступу до новин за допомогою комп'ютера, підготувавши ґрунт для більш широкого розвитку цифрової журналістики [30].

Переломним моментом в історії цифрової комунікації стала поява Всесвітньої павутини у 1989 році, яку задумав Тім Бернерс-Лі. Павутина запровадила зручний інтерфейс в Інтернеті, зробивши його доступним для широкої громадськості, а не лише для науковців та комп'ютерних ентузіастів. Ця демократизація доступу стала поворотним моментом для журналістики, оскільки відкрила нові шляхи для поширення та споживання новин поза межами традиційних друкованих та радіомовних засобів масової інформації [31].

Гіпертекстова природа Інтернету дозволила інтегрувати текст, зображення, а пізніше - аудіо та відео, збагативши досвід споживання новин. Більше того, можливість гіперпосилань на контент означала, що читачі могли безперешкодно переміщатися між пов'язаними частинами інформації, що є різким відходом від лінійної моделі споживання традиційних медіа. Ця інтерактивність і потенціал мультимедійного сторітелінгу стали одними з найбільш значущих наслідків Інтернету для журналістики, що ознаменували нову еру динамічного і цікавого новинного контенту.

Середина та кінець 1990-х років ознаменувалися народженням новаторських новинних онлайн-сервісів, які скористалися зростаючим потенціалом Інтернету. Одним з перших кроків в інтернет-журналістиці стали традиційні ЗМІ, які відкрили свою присутність в Інтернеті. Газета «Нью-Йорк Таймс» з'явилася в Інтернеті в 1996 році, за нею пішли багато інших великих газет і телеканалів. Ці перші онлайн-видання часто повторювали свої друковані або ефірні аналоги, але поступово почали розміщувати ексклюзивний контент та інтерактивні елементи, визнаючи унікальні можливості цього медіа-середовища [32].

Одночасно з'явилися абсолютно нові видання, призначені виключно для Інтернету. Такі новинні онлайн-сервіси, як Salon і Slate, представили нову модель журналістики, притаманну Інтернету, зосередившись на більш глибокому аналізі, висловлюванні думок та інтерактивних дискусіях, що відрізняло їх від традиційних форматів новин. Мабуть, найбільш значущою подією цієї епохи став запуск таких новаторських проєктів, як CNET і HotWired від Wired, які не

лише висвітлювали технологічні новини, але й прийняли етос цифрового середовища, експериментуючи з новими формами розповіді історій та залучення користувачів. Ці платформи продемонстрували здатність Інтернету розміщувати найрізноманітніший журналістський контент - від екстрених новин до розлогих журналістських матеріалів і мультимедійних функцій [33].

Сфера інтернет-журналістики значною мірою сформувалась під впливом ключових технологічних досягнень, зокрема широкого впровадження широкосмугового інтернету, повсюдного поширення мобільних технологій, розвитку мультимедійної журналістики та складного використання систем управління контентом (CMS) і алгоритмів у курації новин [34]. Ці зміни не лише трансформували механізми поширення новин, а й переосмислили способи створення, подання та споживання новинного контенту. Поширення широкосмугового інтернету стало важливою віхою в цифровій комунікації, пропонуючи високошвидкісне, постійне підключення, що значно покращило досвід роботи в Інтернеті. Цей стрибок у доступності та швидкості Інтернету сприяв миттєвому поширенню та споживанню новин, що дозволило новинним онлайн-платформам оновлювати контент у режимі реального часу. Миттєвість, яку забезпечує широкосмуговий зв'язок, означала, що традиційний цикл новин більше не був обмежений дедлайнами і графіками розповсюдження друкованих і телевізійних ЗМІ, що призвело до появи культури новин 24/7 [35].

Паралельно з розвитком широкосмугового зв'язку з'явилися мобільні технології, які, можливо, мали ще глибший вплив на поширення новин. Смартфони та планшети, оснащені підключенням до Інтернету, стали портативними воротами до світу новин. Мобільна революція розширила охоплення цифрових новин, дозволивши споживачам отримувати доступ до інформації в будь-який час і в будь-якому місці, що ще більше прискорило попит на оновлення новин у режимі реального часу. Новинні організації та незалежні журналісти використовували мобільні додатки та адаптивний веб-дизайн, щоб задовольнити цю зростаючу аудиторію, гарантуючи, що їхній контент буде доступним та оптимізованим для різних розмірів екранів і пристроїв [36].

Синергія між широкосмуговим Інтернетом і мобільними технологіями також уможливила поширення новин через соціальні медіа-платформи, де новинами можна було ділитися, коментувати і обговорювати, збільшуючи їхнє охоплення і вплив. Така демократизація поширення новин уможливила більш партисипативну форму журналістики, коли аудиторія стала не просто пасивним споживачем, а активним розповсюджувачем новин. Розвиток Інтернету та мобільних технологій заклав основу для розвитку мультимедійної журналістики, яка інтегрує текст, аудіо, відео та інтерактивну графіку для створення багатого, захоплюючого досвіду розповіді. Цей багатогранний підхід до журналістики використовує сильні сторони різних медіа-форматів, пропонуючи глибину та нюанси новин, які виходять за межі можливостей традиційних текстових репортажів [37].

Внутрішні технології, що лежать в основі новинних онлайн-платформ, зокрема системи управління контентом (CMS) та алгоритми, відіграють вирішальну роль у курації та поширенні новин. Платформи CMS дають змогу новинним організаціям ефективно керувати контентом і публікувати його в різних цифрових каналах, підтримуючи динамічний характер онлайн-новин. Вони пропонують інструменти для редагування, організації та планування контенту, сприяючи швидкому оновленню новин, що є важливим у цифровому середовищі, яке характеризується постійними змінами [34].

Алгоритми, з іншого боку, стали інструментом кураторства персоналізованого сприйняття новин. Використовуючи дані про вподобання, поведінку та моделі взаємодії користувачів, алгоритми можуть адаптувати стрічки новин для окремих користувачів, гарантуючи, що їм буде представлений контент, який найбільше відповідає їхнім інтересам. Така персоналізація новинного контенту має значні наслідки для споживання новин, оскільки може підвищити залученість користувачів і час, проведений ними на новинних платформах. Однак вона також викликає занепокоєння щодо створення «бульбашок фільтрів» і «камер відлуння», коли користувачі отримують вузьку перспективу новин, яка зміцнює їхні існуючі переконання.

Перехід від традиційної друкованої журналістики до цифрової сфери зумовив необхідність фундаментальної переоцінки економічних моделей і стратегій монетизації в галузі. Цей зсув зумовлений змінами в поведінці споживачів, поширенням цифрових платформ та еволюцією рекламного ландшафту. У процесі цього переходу новинні організації стикаються з проблемою збереження фінансової життєздатності при дотриманні журналістської якості та етики [38].

Міграція аудиторії з друкованих видань на цифрові платформи прискорила значний зсув у потоках рекламних надходжень. У традиційній друкованій моделі реклама становила значну частину доходів, причому особливо прибутковими були медійна реклама та оголошення. Однак цифрове середовище, що характеризується великою кількістю простору та високою фрагментацією аудиторії, призвело до зниження цінності окремих рекламних блоків. Поширення цифрових платформ також посилює конкуренцію за рекламні кошти, що ще більше ускладнило отримання доходів для новинних організацій [39].

Поява програмованої реклами, яка автоматизує купівлю та продаж рекламного простору, полегшила рекламодавцям таргетування певних демографічних груп на різних платформах, часто за нижчими цінами, ніж традиційна друкована реклама. Хоча це підвищило ефективність, це також призвело до "гонки на пониження" в ціноутворенні на рекламу, що ускладнило для новинних організацій отримання достатнього доходу лише від цифрової реклами. Крім того, розвиток технологій блокування реклами та зростаюче занепокоєння щодо конфіденційності та використання даних ще більше вплинули на ефективність і прибутковість онлайн-реклами [27].

У відповідь на зниження доходів від цифрової реклами багато новинних організацій звернулися до альтернативних стратегій монетизації, таких як моделі підписки та платних послуг. Платні платформи обмежують доступ до контенту, вимагаючи від читачів платити за повний доступ, таким чином генеруючи прямий дохід від споживачів, а не рекламодавців. Ця модель варіюється від

м'яких платних платформ, які дозволяють доступ до обмеженої кількості статей безкоштовно, до жорстких платних платформ, які обмежують доступ до всього контенту лише для передплатників [27].

Краудфандинг став ще одним інноваційним підходом до фінансування журналістики, особливо для незалежних журналістів і невеликих ЗМІ. Такі платформи, як Patreon і Kickstarter, дозволяють журналістам і медіаорганізаціям збирати кошти безпосередньо від своєї аудиторії на конкретні проекти або загальну підтримку. Ця модель не лише забезпечує альтернативний потік доходів, але й зміцнює відносини між журналістами та їхньою аудиторією, сприяючи формуванню почуття спільноти та спільного інвестування в якість і достовірність новин [40].

Економічний тиск, з яким стикаються новинні організації в цифрову епоху, має глибокі наслідки для якості та етики журналістики. Боротьба за доходи від цифрової реклами може призвести до таких практик, як клікбейт, сенсаційність і перевага кількості над якістю, що підриває довіру до новинних агентств та їхню достовірність. Аналогічно, покладання на такі показники, як кількість переглядів сторінок і поширень у соціальних мережах, для оцінки успіху може стимулювати створення контенту, який надає перевагу залученню аудиторії, а не точності та глибині інформації [41]. Моделі передплати та платних послуг, хоча й пропонують більш стабільний потік доходів, також пов'язані з етичними міркуваннями. Необхідність залучати й утримувати передплатників може призвести до зосередження на нішевому або сенсаційному контенті, орієнтованому на вузьку аудиторію, що потенційно може відтіснити на другий план журналістику, спрямовану на захист суспільних інтересів. Крім того, бар'єр доступу, який створює платна підписка, може обмежити доступ громадськості до важливої інформації, кидаючи виклик демократичному ідеалу поінформованого громадянина [41].

Розвиток інтернет-журналістики глибоко вплинув на суспільство і культуру, змінивши спосіб поширення і споживання інформації. Ця цифрова революція призвела до демократизації інформації, відіграла ключову роль у

соціальних рухах та активізмі, а також суттєво змінила суспільну довіру та сприйняття ЗМІ. Взаємодія між цими факторами переосмислила публічну сферу, створивши як можливості, так і виклики для демократичної участі та суспільного дискурсу [34].

Поява інтернет-журналістики значно розширила доступ до інформації, зруйнувавши бар'єри, які колись обмежували потік новин для широкої громадськості. У традиційному медіа-ландшафті інформація часто поширювалася за принципом «зверху-вниз», а новинні організації виконували роль «воротарів». Однак Інтернет уможливив більш децентралізовану модель, де можна почути безліч голосів і поділитися різноманітними поглядами [27]. Ця демократизація інформації відродила концепцію публічної сфери - сфери, де люди можуть вільно обговорювати і дискутувати з питань, що становлять суспільний інтерес. Інтернет сприяв появі віртуальних публічних сфер, де спільноти формуються навколо спільних інтересів, виходячи за межі географічних кордонів. Це розширило можливості людей, дозволивши їм робити внесок у публічний дискурс, кидати виклик панівним наративам і вимагати підзвітності від інституцій [35]. Доступність цифрових інструментів і платформ уможливила громадянську журналістику, коли пересічні громадяни повідомляють про події у своїх громадах, надаючи низові точки зору, які часто ігноруються традиційними медіа. Цей зсув збагатив публічну сферу розмаїттям наративів, сприяючи більш інклюзивній та партисипативній формі публічного дискурсу.

Інтернет-журналістика стала каталізатором соціальних рухів та активізму, пропонуючи потужну платформу для мобілізації громадської думки та координації колективних дій. Соціальні медіа, зокрема, змінили спосіб спілкування, організації та поширення повідомлень активістів, дозволивши рухам набирати обертів з безпрецедентною швидкістю. Роль інтернет-журналістики в таких подіях, як «Арабська весна», «Окупуй Волл-стріт» та рух #MeToo, підкреслює її вплив на соціальну активність. У цих випадках цифрові платформи слугували як мегафоном для підвищення обізнаності, так і

інструментом для організації протестів та кампаній. Можливість ділитися оновленнями, фотографіями та відео в режимі реального часу посилила охоплення та вплив соціальних рухів, привернувши увагу світової спільноти до причин та несправедливості [27].

Однак це розширення можливостей супроводжується викликами, оскільки ті самі платформи можуть бути використані для поширення дезінформації, підбурювання до насильства або придушення інакомислення. Двоїста природа інтернет-журналістики як рушія як позитивних соціальних змін, так і потенційної шкоди підкреслює необхідність відповідального використання та критичного споживання цифрового контенту. Поширення інтернет-журналістики мало складний вплив на суспільну довіру та сприйняття ЗМІ. З одного боку, різноманітність джерел і точок зору, доступних в Інтернеті, може підвищити медіаграмотність, заохочуючи людей критично оцінювати інформацію та шукати різні точки зору. З іншого боку, величезний обсяг контенту і поширеність дезінформації та "фейкових новин" можуть підірвати довіру до медіа-інституцій і поставити під сумнів довіру до журналістики в цілому.

Легкість, з якою контент може бути опублікований онлайн, у поєднанні з алгоритмами, що визначають, яку інформацію бачать користувачі, викликає занепокоєння щодо «камер відлуння» та «бульбашок фільтрів². Ці явища можуть посилювати існуючі переконання та упередження, обмежуючи доступ до різних точок зору та сприяючи поляризації. Розмивання меж між новинами, думками, розвагами та рекламою в цифровому просторі ще більше ускладнило здатність громадськості розпізнавати достовірну інформацію. Таке змішання, часто зумовлене економічними імперативами цифрових платформ, може підірвати довіру до медіа-джерел, які, як вважається, надають перевагу сенсаціям або комерційним інтересам над журналістською доброчесністю.

Отже, технологічний прогрес, зокрема розвиток ширококутового Інтернету та мобільних технологій, прискорив поширення новин, дозволивши досягти безпрецедентної швидкості та обсягу інформаційних потоків. Розвиток

мультимедійної журналістики, що поєднує текст, аудіо, відео та інтерактивну графіку, збагатив методи розповіді історій, залучаючи аудиторію у більш динамічний та захоплюючий спосіб. В економічному плані ландшафт кардинально змінився: від традиційного покладання на друковану рекламу до вивчення цифрової реклами, моделей підписки, платних сервісів і краудфандингу. Цей зсув створив як виклики, так і можливості, підштовхуючи новинні організації до інновацій, водночас борючись із наслідками для якості та етики журналістики. Економічний тиск зумовив необхідність дотримання тонкого балансу між комерційними імперативами та зобов'язанням надавати точні, достовірні новини.

Вплив інтернет-журналістики на суспільство та культуру є глибоким. Демократизація інформації розширила публічну сферу, уможлививши більш інклюзивну участь у суспільному дискурсі. Роль інтернет-журналістики в громадських рухах та активізмі підкреслила її силу як інструменту суспільних змін, пропонуючи платформу для голосів, які інакше могли б залишитися непочутими. Однак ця еволюція також спричинила дебати щодо змін у суспільній довірі та сприйнятті медіа, висвітливши занепокоєння щодо дезінформації, ехо-камер та викликів збереження журналістської доброчесності в цифрову епоху. Вплив інтернет-журналістики на суспільство і демократію є значним. Будучи основним джерелом новин для дедалі більшої частини населення планети, її роль у формуванні громадської думки, впливі на політичний дискурс і сприянні громадянській активності неможливо переоцінити.

1.3 Основні характеристики та відмінності між традиційною та Інтернет-журналістикою

Традиційна журналістика здавна вважається основою поінформованого суспільства, відіграючи вирішальну роль у демократії, надаючи громадськості

достовірну інформацію. В основі традиційної журналістики лежить прихильність до ретельних процесів розслідування та непохитних етичних стандартів. Журналістські розслідування, що є відмінною рисою цієї галузі, передбачають глибоке, тривале дослідження, спрямоване на виявлення істини, особливо тієї, яку приховують впливові суб'єкти. Цей ретельний процес включає перевірку джерел, перехресну перевірку фактів і збереження збалансованої перспективи для забезпечення точності та об'єктивності [42].

Етичні стандарти традиційної журналістики закріплені в різних кодексах поведінки, які наголошують на правдивості, справедливості, чесності, незалежності та підзвітності. Очікується, що журналісти уникатимуть конфліктів інтересів, оперативно виправлятимуть помилки та мінімізуватимуть шкоду у своїх репортажах. Ці етичні принципи слугують маяком для відповідальної журналістики, гарантуючи, що пошук новин не ставить під загрозу гідність та повагу до людей і спільнот [43].

Традиційна журналістика характеризується тим, що вона поширюється через друк, радіо і телебачення. Кожен із цих засобів має свої унікальні переваги та задовольняє різні вподобання аудиторії та контексти [44, 45]:

- Друковані видання: газети та журнали відіграють ключову роль у наданні глибокого аналізу, публіцистичних статей та тематичних матеріалів. Тактильний досвід читання друкованих ЗМІ разом з їх історичним значенням додає аудиторії додатковий рівень залученості.

- Радіо: радіожурналістика вирізняється своєю оперативністю та доступністю, надаючи свіжі новини, інтерв'ю та аналітику слухачам по всьому світу, навіть у віддалених чи малодоступних регіонах. Її аудіоформат дозволяє людям споживати новини, займаючись іншими справами, що робить її універсальним джерелом інформації.

- Телебачення: тележурналістика поєднує візуальні та аудіальні елементи, пропонуючи динамічний спосіб подачі новин. Вона здатна передавати емоції та оживляти історії, роблячи складні питання більш доступними та цікавими для широкої аудиторії.

Традиційна журналістика традиційно передбачає більш односпрямовану форму залучення аудиторії. Листи до редактора, колонки з висловленням думок та сегменти прямих ефірів на радіо і телебаченні забезпечували платформи для зворотного зв'язку та взаємодії з аудиторією. Ці механізми, хоча й обмежені порівняно з цифровими платформами, сприяли формуванню почуття спільноти та уможливлювали публічний дискурс. Зворотній зв'язок з аудиторією в традиційних медіа часто курується та модерується, що відображає виважений та вдумливий обмін думками. Цей процес гарантує, що зворотний зв'язок робить конструктивний внесок у публічну дискусію, підтримуючи певний рівень пристойності та поваги в дискурсі [46, 47].

Інтернет-журналістика, продукт цифрової епохи, переосмислила межі висвітлення та споживання новин. Її поява запровадила нову парадигму, що характеризується цифровим підходом, мультимедійною інтеграцією, швидкістю, інтерактивністю та безпрецедентним рівнем участі аудиторії. Цифровий підхід в інтернет-журналістиці надає пріоритет онлайн-публікаціям, підкреслюючи важливість Інтернету як основної платформи для поширення новин. Цей підхід відображає стратегічний зсув у створенні контенту, коли історії з самого початку розробляються з урахуванням онлайн-аудиторії. Це дозволяє журналістам використовувати весь спектр цифрових інструментів і форматів, від тексту і зображень до відео та інтерактивної графіки, забезпечуючи багатший і цікавіший досвід розповіді історій спільнот [48].

Мультимедійна інтеграція є фундаментом інтернет-журналістики, що дозволяє розповідати історії більш динамічно та захоплююче. Відео, подкасти та фоторепортажі доповнюють текстовий контент, пропонуючи різноманітні перспективи та глибше розуміння новинних історій. Інтерактивні елементи, такі як карти, графіки та візуалізації даних, залучають читачів, дозволяючи їм досліджувати контент більш активно та персоналізовано. Такий мультимедійний підхід не лише посилює наратив, але й задовольняє різноманітні вподобання цифрової аудиторії, роблячи новини більш доступними та переконливими.

Однією з найважливіших переваг інтернет-журналістики є її здатність

доставляти новини з безпрецедентною швидкістю, сприяючи висвітленню глобальних подій у режимі реального часу. Оперативність цифрових платформ означає, що новини можуть постійно оновлюватися в міру розвитку подій, надаючи аудиторії найсвіжішу інформацію на кінчиках їхніх пальців. Ця можливість трансформувала очікування щодо споживання новин, оскільки аудиторія звикла отримувати оновлення протягом декількох хвилин після того, як відбуваються події [48].

Репортажі в реальному часі виходять за рамки лише останніх новин; вони включають блоги в режимі реального часу, потокове відео та коментарі в режимі реального часу, пропонуючи аудиторії негайний зв'язок з подіями, що розгортаються. Однак ця безпосередність може створювати проблеми, пов'язані з точністю та перевіркою, що вимагає надійних редакційних процесів для підтримки журналістської доброчесності у швидкоплинному цифровому середовищі. Інтерактивність та участь аудиторії - це ознаки інтернет-журналістики, що відрізняють її від більш лінійних форм взаємодії традиційних ЗМІ. Цифрові платформи дають аудиторії можливість взаємодіяти з контентом і творцями у різні способи: від коментування статей і поширення контенту в соціальних мережах до створення користувацького контенту та участі в онлайн-опитуваннях і дискусіях [49].

Такий рівень взаємодії сприяє формуванню більш зацікавленої та активної аудиторії, перетворюючи пасивних споживачів новин на активних учасників журналістського процесу. Це дозволяє здійснювати двосторонній обмін інформацією, де зворотний зв'язок з аудиторією може інформувати та впливати на висвітлення подій у ЗМІ. Крім того, спільний характер багатьох проєктів цифрової журналістики сприяє прозорості та підзвітності, оскільки аудиторія може безпосередньо ставити запитання та долучатися до процесу підготовки репортажів. Однак цей відкритий форум для участі також створює виклики, такі як боротьба з дезінформацією, модерування дискусій і підтримання ввічливості в Інтернеті. Таким чином, ефективне залучення вимагає ретельної курації та нагляду, щоб внесок аудиторії підвищував, а не знижував якість і достовірність

новинного контенту.

Поява інтернет-журналістики внесла нову динаміку в медійний ландшафт, суттєво змінивши редакційні процеси, протоколи перевірки фактів і бізнес-моделі. Традиційна журналістика характеризується ієрархічним редакційним процесом, де контент проходить кілька рівнів перевірки, редагування та затвердження перед публікацією. Такий структурований підхід, забезпечуючи якість і точність, може забирати багато часу. На противагу цьому, інтернет-журналістика часто працює з більш гнучкою і менш ієрархічною редакційною моделлю, яка відповідає швидкоплинному цифровому середовищу. Контент можна публікувати швидше, а оновлення чи виправлення вносити в режимі реального часу, забезпечуючи динамічну та оперативну службу новин [50].

Процес створення контенту в інтернет-журналістиці також суттєво відрізняється. Цифровий підхід заохочує ширше розмаїття форматів контенту - від тексту та зображень до відео та інтерактивної графіки. Таке розмаїття вимагає від журналістів ширшого спектру навичок, зокрема цифрової грамотності та мультимедійного сторітелінгу. Крім того, акцент на SEO та залучення соціальних мереж в інтернет-журналістиці впливає не лише на тип створюваного контенту, а й на його презентацію та поширення, що має на меті максимізувати охоплення та видимість в Інтернеті [51].

Перевірка фактів у традиційній журналістиці - це ретельний процес, що спирається на усталені методи та ресурси перевірки. Час, який надається циклами друку та мовлення, дозволяє проводити всебічну перевірку фактів перед публікацією. Інтернет-журналістика, також ставлячи точність на перше місце, стикається з унікальними викликами через тиск репортажів у режимі реального часу та величезну кількість контенту, створеного користувачами. Швидкість, з якою публікується інформація, іноді може випереджати можливість її ретельної перевірки, що викликає занепокоєння щодо достовірності та дезінформації.

Щоб вирішити ці проблеми, багато цифрових новинних агентств розробили методи швидкої перевірки і покладаються на поєднання технологій та краудсорсингової інформації для забезпечення точності. Інтерактивна природа

інтернет-журналістики також означає, що помилки можуть бути швидко виправлені, а новини можуть оновлюватися в міру надходження нової інформації. Тим не менш, і журналісти, і аудиторія зобов'язані критично оцінювати достовірність онлайн-контенту, враховуючи легкість, з якою дезінформація може поширюватися в цифрову епоху.

Бізнес-моделі, що лежать в основі традиційної та інтернет-журналістики, являють собою одну з найяскравіших відмінностей між ними. Традиційні медіа історично покладалися на поєднання реклами, передплати та, в деяких випадках, державного фінансування [42]. Перехід до цифрових технологій зруйнував цю модель: доходи від реклами в друкованих виданнях зменшуються, а аудиторія все більше очікує вільного доступу до онлайн-контенту. Інтернет-журналістика експериментувала з різними моделями доходів, щоб знайти стійку фінансову основу. Серед них - цифрова реклама, платні сервіси, підписка на послуги, моделі членства та краудфандинг [48]. Цифрові платформи також пропонують нові можливості для отримання доходів, такі як спонсорський контент і нативна реклама, які розмивають межі між редакційним контентом і рекламою. Однак ці практики піднімають етичні питання щодо збереження редакційної незалежності та прозорості перед аудиторією.

Нові технології, такі як доповнена реальність (AR) і віртуальна реальність (VR), мають намір революціонізувати сторітелінг і подачу контенту в журналістиці. Доповнена і віртуальна реальність дарують глядачам ефект занурення, який може перенести їх у саме серце новинних історій, забезпечуючи візуальне відчуття присутності та співпереживання, яке не можуть передати традиційні формати. Наприклад, віртуальну реальність можна використовувати для моделювання зон конфліктів або стихійних лих, що дозволяє аудиторії по-новому зрозуміти складність і людський вимір цих подій. Коли ці технології стануть доступнішими, журналісти отримають безпрецедентні інструменти для залучення аудиторії, перетворюючи пасивних споживачів на активних учасників процесу розповіді історії. Така імерсивна журналістика не лише посилює емоційну залученість, але й допомагає зрозуміти складні питання, пропонуючи

інтерактивні можливості для навчання на власному досвіді [52].

Штучний інтелект готовий відігравати трансформаційну роль у журналістиці, автоматизуючи рутинні завдання, щоб дозволити журналістам зосередитися на поглиблених репортажах і розслідуваннях. ШІ може допомогти в різних аспектах журналістики - від створення контенту та аналізу даних до персоналізації та залучення аудиторії. Наприклад, технології обробки природної мови (NLP) можуть автоматизувати створення резюме новин або допомогти у виявленні закономірностей і тенденцій у великих масивах даних, розкриваючи історії, які інакше могли б залишитися непоміченими [53].

Інструменти на основі штучного інтелекту можуть покращити персоналізацію контенту, надаючи персоналізовані стрічки новин на основі індивідуальних вподобань та поведінки, тим самим підвищуючи залученість та лояльність аудиторії. Однак використання штучного інтелекту в журналістиці також піднімає етичні питання щодо прозорості, упередженості та потенціалу дезінформації. Забезпечення відповідального використання штучного інтелекту під наглядом людини матиме вирішальне значення для збереження журналістської доброчесності та довіри.

Отже, дослідження традиційної та інтернет-журналістики розкриває мінливий ландшафт, що характеризується поєднанням усталених практик із цифровими інноваціями. Ключові висновки підкреслюють відмінні риси кожної з них - від глибини розслідувань та етичної суворості традиційної журналістики до швидкості, інтерактивності та мультимедійного багатства інтернет-журналістики. Постійне зближення цих сфер свідчить про майбутнє, в якому сильні сторони кожної з них будуть інтегровані, підвищуючи якість і доступність новин. Таке співіснування та інтеграція підкреслюють адаптивність журналістики перед обличчям технологічного прогресу та мінливих запитів аудиторії. Майбутній ландшафт журналістики готовий до подальшої трансформації, а нові технології, такі як доповнена реальність, віртуальна реальність і штучний інтелект, мають переосмислити способи розповіді історій та залучення аудиторії.

РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТРАДИЦІЙНОЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКИ

2.1 Якість контенту: аналіз змісту, стилістики та мови

Аналіз змісту традиційної та інтернет-журналістики розкриває фундаментальні відмінності в тематичних напрямках і глибині покриття. Традиційна журналістика, яка включає друковані медіа, телебачення та радіо, традиційно націлена на більш глибокий і всебічний підхід до висвітлення подій. Журналісти витрачають значну кількість часу на дослідження, інтерв'ювання та перевірку фактів перед публікацією. Це сприяє ретельному покриттю важливих тем, таких як політика, економіка та соціальні питання, забезпечуючи аудиторію високоякісною інформацією. З іншого боку, інтернет-журналістика має тенденцію до швидшого висвітлення новин, що часто відбувається за рахунок глибини аналізу та об'єктивності. Цифрові платформи пропонують необмежений простір для контенту, що дозволяє розміщення великої кількості новинних матеріалів, але також створює ризики, пов'язані з поверхневістю покриття та поширенням недостовірної інформації. Тематичні напрямки в інтернет-журналістиці можуть швидко змінюватися, відображаючи поточні тренди та інтереси користувачів, що іноді веде до наголосу на сенсаційних та розважальних новинах.

Порівняльний аналіз якості контенту показує, що традиційні медіа часто забезпечують більш збалансовану та нейтральну інформацію. В редакціях дотримуються чітких етичних стандартів та редакційних процедур, які сприяють відповідальному журналістству. Водночас, в інтернет-журналістиці існує тенденція до «клікбейтних» заголовків та надмірної драматизації, що може викривляти сприйняття реальності аудиторією. Проте, цифрові медіа пропонують можливості для гіперлокального покриття новин, що іноді дає голос малопредставленим групам населення або спільнотам, чиї інтереси часто ігноруються великими новинними організаціями.

Вплив на інформаційну поведінку аудиторії також істотно відрізняється.

Традиційні медіа часто вважаються більш авторитетними та надійними джерелами, що сприяє формуванню обґрунтованих громадських думок і глибшому розумінню складних питань. Натомість, інтернет-журналістика, з її легким доступом та великою кількістю джерел, може сприяти розвитку "інформаційних бульбашок", де користувачі вибірково споживають новини, що підтверджують їхні вже існуючі переконання. Це може посилити поляризацію суспільства і ускладнити діалог між різними групами. Оцінка цих аспектів показує, як традиційна та інтернет-журналістика впливають на різні аспекти суспільного життя та як кожен формат може вдосконалювати свої методи для забезпечення більш якісного та відповідального висвітлення новин.

Стилістичні особливості журналістики варіюються залежно від формату, в якому вона презентується. Традиційна журналістика, яка включає друковані видання, радіо та телебачення, має свої особливості мови та стилю, що розроблені з метою забезпечення чіткості, точності та нейтральності висвітлення. Мова в традиційних медіа часто характеризується формальністю і структурованістю. Журналісти використовують специфічну термінологію, яка може бути зрозумілою для широкого кола читачів, але водночас достатньо спеціалізованою для покриття конкретних тем. Наприклад, економічні та політичні новини вимагають високого рівня точності в використанні термінів та концепцій, що веде до використання більш консервативного і виваженого мовного стилю.

З іншого боку, інтернет-журналістика пропонує більш розслаблений і динамічний стиль висвітлення. Вона часто орієнтована на молодшу аудиторію, яка цінує прямість і невимушеність у подачі матеріалу. Мова в інтернет-журналістиці може бути менш формальною, включати жаргон і навіть сленг, що робить текст більш "живим" і близьким до реальних розмов аудиторії. Це також стосується структури матеріалу: в інтернеті текст часто будується таким чином, щоб стимулювати читача до негайного взаємодії, наприклад, через коментарі або поширення контенту в соціальних мережах. Використання візуальних елементів, таких як фотографії, відео та інфографіка, також є характерним для інтернет-

журналістики, що впливає на мовні рішення, наприклад, через інтеграцію підписів і коротких описів, які доповнюють візуальний контент.

Вплив формату на стилістичні рішення також значний. У традиційних медіа формат зазвичай диктує більш стриманий підхід до стилю: важлива кожна деталь викладу, має значення точність і об'єктивність. В телевізійних новинах, наприклад, велика увага приділяється не тільки словам, а й манері презентації — тону голосу, інтонації, нон-вербальним сигналам. Це все в сукупності формує враження від новини та впливає на її сприйняття аудиторією.

В інтернет-журналістиці, з іншого боку, формат часто дозволяє більшу гнучкість і креативність у стилістиці. Це проявляється в експериментуванні з мовою, структурою тексту, і навіть у формі подачі матеріалів — наприклад, через блоги, подкасти або відео формат. Соціальні медіа, зокрема, надають можливість вести непрямий діалог із читачами, що вносить елементи невимушеного обговорення та персоналізації контенту. Аналіз стилістичних особливостей традиційної та інтернет-журналістики вказує на значні відмінності в підходах до мови та стилю. Відповідно до своїх форматів, кожен тип медіа вибирає власний шлях представлення інформації, керуючись потребами своєї аудиторії та технологічними можливостями, що в кінцевому рахунку формує інформаційну поведінку споживачів новин.

Мова, як основний інструмент журналістики, відіграє вирішальну роль у формуванні і передачі контенту. Мовні аспекти, такі як лексичний склад, граматичні особливості, адаптація до різних платформ і точність мови, заслуговують детального аналізу, особливо при порівнянні традиційної та інтернет-журналістики. Лексичний склад у традиційній журналістиці часто характеризується більшою формальністю та стандартизацією. У друкованих виданнях, радіо та телебаченні вживаються слова, які відповідають певному стандарту мовної чистоти та інтелектуальної точності. Це допомагає забезпечити, що інформація передається точно і зрозуміло, без можливості неправильного тлумачення. Граматичні особливості в таких медіа чітко регламентовані, адже будь-які помилки можуть вплинути на кредитність

журналіста та видання загалом.

У свою чергу, інтернет-журналістика, особливо в соціальних мережах та блогах, дозволяє більшу свободу в лексичному виборі. Це може включати використання сленгу, модних виразів та інформального стилю, що робить текст більш привабливим для молодіжної аудиторії. Граматичні норми можуть бути менш суворими, оскільки акцент зміщується на швидкість передачі інформації та залученість користувачів. Це, втім, може призвести до розмиття граней між коректною та некоректною мовою, що в деяких випадках підриває мовну якість контенту.

Адаптація мови до різних платформ — це ще один ключовий аспект, який впливає на стиль та прийоми журналістської роботи. Традиційні медіа зазвичай мають чіткі вимоги до стилю написання та формату матеріалів, що відрізняється від платформи до платформи. Наприклад, радіоматеріали часто вимагають скорочення та спрощення тексту для кращої аудіальної передачі, тоді як друковані статті можуть містити більше деталей та складніших синтаксичних конструкцій. В інтернеті журналісти мають можливість адаптувати свої тексти до конкретних вимог платформи: короткі та привертаючі увагу пости для Twitter, більш детальні та аналітичні статті для блогів або інтерактивні відеоролики для YouTube.

Мовна точність і її вплив на розуміння контенту — це вирішальний аспект обох типів журналістики. У традиційних медіа помилки в мові можуть серйозно зашкодити репутації видання, тому редакторський процес дуже строгий. В інтернет-журналістиці, хоча швидкість часто переважає над точністю, висока мовна точність може значно підвищити авторитет і довіру до онлайн-ресурсів. При цьому, недоліки в мовній точності можуть викликати непорозуміння або навіть дезінформацію, що має особливе значення у контексті широкого поширення фейкових новин. Таким чином, аналізуючи мовні аспекти журналістики, можна відзначити, що кожен формат має свої унікальні особливості, які впливають на загальне сприйняття та розуміння інформації аудиторією. Розуміння цих особливостей дозволяє не тільки краще адаптувати

контент під конкретні медіа, але й забезпечити його високу якість і ефективність комунікації.

Отже, порівняльний аналіз традиційної та інтернет-журналістики, який був проведений в цьому дослідженні, виявив ряд ключових відмінностей та особливостей, які характеризують обидва формати. Цей аналіз дозволив глибше зрозуміти, як кожен з них адаптується до вимог сучасного інформаційного простору та впливає на аудиторію. Перше і найбільш важливе спостереження стосується змісту та глибини покриття. Традиційна журналістика має тенденцію до більш ретельної перевірки фактів та глибокого аналізу, що забезпечує аудиторію надійною та якісною інформацією. Вона покладається на ретельно розроблені редакційні стандарти та етичні норми. Натомість, інтернет-журналістика часто спрямована на швидкість та вірусність контенту, що іноді йде на шкоду точності та об'єктивності. Хоча цифрові медіа забезпечують широке та оперативне розповсюдження інформації, вони також сприяють поширенню неперевіреної та сенсаційної інформації. Стилистичні та мовні особливості також відіграють значну роль у відмінностях між традиційною та інтернет-журналістикою. Традиційні медіа зазвичай утримуються від використання неформальної мови та сленгу, підтримуючи високий стандарт мовлення, що сприяє збереженню авторитетності та довіри. Інтернет-журналістика, використовуючи більш інформальний та розслаблений стиль, звертається до ширшої аудиторії за рахунок доступності та зрозумілості свого контенту.

2.2 Взаємодія з аудиторією: засоби комунікації та вплив на читачів

Традиційна та інтернет-журналістика використовують різні підходи до комунікації, кожен з яких має свої переваги та недоліки, що впливають на швидкість і масштаби розповсюдження інформації, доступність засобів для

журналістів та громадськості, а також вартісну ефективність та розподіл ресурсів. Швидкість комунікації є одним з найбільших відмінностей між традиційними та інтернет-медіа. Традиційні медіа, такі як друковані газети та телебачення, вимагають більше часу для підготовки та розповсюдження контенту. Видання газети включає в себе декілька етапів: від збору інформації, її редагування та друкування до фізичного розповсюдження копій серед читачів. У телебачення також є часові рамки для підготовки сюжетів до ефіру. Навпаки, інтернет-журналістика може миттєво публікувати новини онлайн через веб-сайти, соціальні медіа або блоги. Це забезпечує надзвичайну швидкість поширення інформації, яка може досягати глобальної аудиторії миттєво.

Доступність засобів комунікації також значно відрізняється. Інтернет-журналістика надає журналістам та аудиторії значно більші можливості для взаємодії. Завдяки цифровим технологіям, будь-яка людина з доступом до інтернету може стати розповсюджувачем інформації, чого не можна сказати про традиційні медіа, де виробництво та розповсюдження контенту часто контролюються невеликою групою видавництв чи мовників. Це робить інтернет-медіа більш демократичними та доступними для широкої публіки. Вартісна ефективність та розподіл ресурсів — ще одні важливі аспекти. Традиційна журналістика вимагає значних капіталовкладень у друковані матеріали, трансляційне обладнання та розподільні мережі. Інтернет-журналістика, навпаки, може обходитись значно дешевше, оскільки основні витрати пов'язані лише з підтримкою веб-сайтів та платформ. Також, інтернет дозволяє ефективніше цільове розміщення реклами, що може збільшити доходи при менших витратах.

Взаємодія з аудиторією в традиційній та інтернет-журналістиці відрізняється за кількома ключовими параметрами, такими як негайність зворотного зв'язку, глибина залучення аудиторії та контроль над наративом і діалогом. Традиційна журналістика часто має обмежену негайність у зворотному зв'язку. Наприклад, листи до редакції в газетах або телефонні дзвінки в ефірні програми є одними з основних способів взаємодії з аудиторією, але вони

забезпечують обмежену негайність і можуть бути опубліковані або розглянуті лише через кілька днів. З іншого боку, інтернет-журналістика дозволяє миттєвий зворотний зв'язок через коментарі, соціальні медіа та інтерактивні платформи, де читачі можуть відразу висловлювати свої думки і реакції на опублікований контент.

Глибина залучення аудиторії також значно варіюється між цими двома формами журналістики. Традиційні медіа часто взаємодіють з аудиторією в більш формальний спосіб, який не завжди сприяє глибокому залученню. Інтернет-журналістика, навпаки, надає аудиторії можливість активно участувати в створенні та модифікації контенту через відкриті форуми, голосування, анкети та інші інтерактивні інструменти, що сприяє більшій глибині залучення і спільнототворення.

Контроль над наративом і діалогом є ще однією ключовою відмінністю. В традиційній журналістиці контроль над тим, як представляється інформація, зазвичай зосереджений у руках редакційних команд та видавців. Це може обмежувати діапазон представлених точок зору та глибину обговорення. Інтернет-журналістика ж, завдяки своїй структурі, дозволяє більший контроль над наративом з боку аудиторії, яка може впливати на розповідь через коментарі, блоги та створення власного контенту. Це створює більш динамічний та різноплановий діалог, де різні точки зору можуть бути висловлені та обговорені широким колом людей.

У сучасному медійному просторі, де інформаційне навантаження постійно зростає, питання вірогідності, довіри та впливу на громадську думку стають все більш актуальними. Як традиційна, так і інтернет-журналістика відіграють ключові ролі в формуванні суспільних настроїв, але впливають вони на аудиторію по-різному. Традиційна журналістика завжди мала великий авторитет в суспільстві, пропонуючи перевірену і добре документовану інформацію. Газети, радіо та телебачення — усі ці медіа вимагають детальної перевірки фактів та редагування перед публікацією, що сприяє високому рівню довіри серед читачів та глядачів. Однак, ця форма медіа також часто звинувачується в

упередженості або в тому, що вона може служити інтересам певних політичних чи економічних груп. З іншого боку, інтернет-журналістика відкриває двері для ширшого спектру голосів і підходів, дозволяючи майже будь-кому стати джерелом інформації. Це призвело до збільшення доступності різноманітних думок та перспектив, але також і до питань щодо надійності. Новини в інтернеті можуть поширюватися швидко, незалежно від їхньої точності, що іноді призводить до дезінформації та підриває загальну довіру до медіа.

Що стосується впливу на громадську думку та поведінку, традиційні медіа часто використовуються для формування консенсусу або просування певних агенд. Їх вплив може бути довготривалим і значним, особливо в часи криз або важливих подій. Інтернет-журналістика, зі своєю здатністю до швидкого поширення інформації, може миттєво впливати на громадську думку, але цей вплив часто буває короточасним або поверхневим, хоча в окремих випадках він може призводити до значних соціальних змін. Для ілюстрації різниці у впливі можна розглянути кейс-студії. Наприклад, вплив традиційних медіа під час виборів, коли аналітичні статті в газетах та дебати на телебаченні мають велике значення для формування політичних уподобань. В той же час, події, як-от «Арабська весна», показують, як інтернет та соціальні медіа можуть мобілізувати маси і сприяти швидким соціальним змінам.

Конфіденційність інформації та захист джерел є однією з фундаментальних етичних засад журналістики. Цей принцип вимагає від журналістів забезпечувати анонімність своїх джерел, коли це необхідно для їхньої безпеки або з інших важливих причин. Важливість цієї засади зростає у світлі ризиків для джерел, які можуть піддаватися тиску або переслідуванням в результаті оприлюднення інформації. Проте, існує також і протилежний аргумент про потребу публічного права знати, що ставить журналістів у складне становище, де вони повинні балансувати між захистом своїх джерел і обов'язком інформувати громадськість.

Нейтралітет і об'єктивність у висвітленні подій також є критично важливими. Журналісти мають прагнути до того, щоб їх репортажі були

вільними від особистих упереджень, відображаючи факти чесно і точно. Втім, повна об'єктивність часто недосяжна, оскільки кожна людина має свої власні погляди, які можуть впливати на сприйняття і інтерпретацію подій. Тому важливо підтримувати редакційні стандарти, які сприяють справедливому і збалансованому висвітленню новин. Вплив комерційних інтересів на редакційну політику становить ще одну значну етичну дилему. Залучення рекламодавців і фінансові інтереси видавців можуть суттєво вплинути на те, які історії опубліковані та як вони представлені. Існує ризик, що економічні мотиви можуть призвести до цензури або непропорційного висвітлення певних тем, що підриває довіру громадськості до медіа. Журналістські організації та індивідуальні професіонали мають відстоювати редакційну незалежність і відсторонення від таких тисків для забезпечення етичності та достовірності своїх публікацій.

Інтернет-журналістика принесла із собою нові можливості та нові виклики, зокрема що стосується швидкості публікацій, достовірності інформації, питань авторського права та плагіату, а також впливу соціальних медіа та вірусного контенту. Ці аспекти суттєво впливають на етичні стандарти професії та вимагають від журналістів і медіаорганізацій виявлення високого рівня відповідальності. З появою Інтернету темпи публікацій значно зросли. Новини в Інтернеті можуть бути опубліковані майже миттєво, що створює тиск на журналістів та редакторів випереджати конкурентів. Це може призводити до публікації не до кінця перевіреної інформації, що ставить під загрозу її достовірність. На жаль, часто першість у публікації важливіша за точність, що може призвести до розповсюдження недостовірних новин та поширення дезінформації. Вирішення цієї дилеми потребує від медійних компаній встановлення чітких процесуальних стандартів та підтримки культури, де перевірка фактів є пріоритетом.

Питання авторського права і плагіату також набули нового звучання в онлайн-середовищі. З легкістю доступу до величезної кількості контенту в Інтернеті зростає спокуса використовувати чужі тексти, зображення, відео та інші медіа без належного дозволу чи визнання авторства. Журналісти та контент-

творці стикаються із складнощами забезпечення власних прав на інтелектуальну власність, в той час як медіа повинні забезпечувати, що весь контент, який вони використовують або адаптують, відповідає законодавству про авторські права. Розвиток технологій для автоматичного розпізнавання порушень може допомогти вирішити ці проблеми, але це вимагає значних інвестицій і вдосконалення.

Останнім великим етичним викликом є роль соціальних медіа та вплив вірусного контенту. Соціальні мережі можуть поширювати інформацію надзвичайно швидко, часто без жодної перевірки правдивості чи контексту. Вірусний контент, який легко поширюється, може бути спотвореним або неповним, що може вплинути на громадську думку та спричинити паніку або непорозуміння. Журналісти та медіа повинні навчитися працювати в цьому новому середовищі, знаходячи способи ефективного використання соціальних мереж для поширення достовірної інформації, а також виробляти стратегії протидії дезінформації.

Спільні етичні дилеми, які стосуються як традиційної, так і Інтернет-журналістики, включають репортажі з кризових зон, етику інтерв'ювання та поводження з вразливими групами населення, а також проблему «фейкових новин» та маніпуляцій з громадською думкою. Репортажі з кризових зон вимагають особливої уваги до етичних аспектів журналістики. Висвітлення військових конфліктів, природних катастроф та інших криз включає ризик не тільки для безпеки журналістів, але й для точності переданої інформації. Важливо зберігати об'єктивність і нейтралітет, не піддаючись тиску сенсаціонізму. Журналісти повинні уникати використання графічних зображень і описів, які можуть травмувати глядача або читача, замість цього зосереджуючись на гуманітарній складовій конфлікту та впливі на цивільне населення. Щодо етики інтерв'ювання та поводження з вразливими групами населення, журналісти мають дотримуватися принципів поваги та захисту приватності осіб, які можуть опинитися у вразливому становищі. Це особливо важливо, коли йдеться про дітей, жертв насильства або людей, які пережили

травматичні події. Журналісти повинні отримувати інформовану згоду на публікацію від осіб, чиї історії вони хочуть розповісти, особливо якщо ці історії містять чутливу інформацію.

Проблема «фейкових новин» і маніпуляцій з громадською думкою стала особливо актуальною у сучасному інформаційному просторі. Широке поширення непідтвердженої або навмисно спотвореної інформації може викликати не тільки недовіру до медіа, але й реальний соціальний розлад. Журналісти та медіаорганізації мають виконувати свій обов'язок з перевірки фактів, виходячи з принципів достовірності та об'єктивності. Вони також повинні активно протидіяти дезінформації, навчаючи аудиторію критично оцінювати інформацію, яку вони споживають.

Важливість дотримання етичних стандартів у журналістиці не може бути переоцінена, адже від цього залежить довіра громадськості та здоров'я суспільної дискусії. Конфіденційність інформації, захист джерел, нейтралітет і об'єктивність у висвітленні подій є критично важливими для традиційних медіа, тоді як Інтернет-журналістика стикається з унікальними викликами, такими як швидкість публікацій, вплив соціальних медіа та питання авторського права. Крім того, обидва типи журналістики ділять загальні етичні дилеми, такі як висвітлення кризових зон, етика інтерв'ювання вразливих груп населення, а також боротьба з поширенням фейкових новин і маніпуляціями громадською думкою. Виклики, з якими стикаються журналісти в обох сферах, вимагають непохитної професійної етики та відданості істині. Важливо підкреслити, що етична журналістика не просто захищає права індивідів, але й сприяє підтримці демократичного суспільства, де громадяни мають доступ до надійної і перевіреної інформації. Впровадження чітких етичних норм та правил, регулярне навчання журналістів, а також розвиток технологій для перевірки фактів та авторських прав можуть значно покращити якість журналістської праці.

Отже, порівняльний аналіз традиційної та інтернет-журналістики виявляє значні відмінності у способах комунікації, взаємодії з аудиторією та впливі на суспільні настрої та поведінку. Швидкість та масштаби комунікації в інтернет-

журналістиці значно перевершують традиційні медіа, що надає перевагу в оперативному розповсюдженні інформації. Інтернет забезпечує кращу доступність засобів для журналістів та громадськості, дозволяючи ширшій аудиторії виступати як споживачі, так і творці контенту. Водночас, глибина залучення та контроль над наративом в інтернеті значно ширші, завдяки безпосередньому зворотному зв'язку та високій інтерактивності. Це сприяє більш динамічному діалогу між медіа та аудиторією, а також між самими користувачами. Однак, це також ставить перед медіа виклики у плані забезпечення достовірності інформації та побудови довіри.

2.3 Технологічні аспекти: інструменти редагування та публікації

Традиційна журналістика завжди відрізнялася високими вимогами до якості контенту, що подається. Важливим аспектом у цьому процесі є редагування текстів, яке забезпечує граматичну точність, стилістичну адекватність і фактичну перевіреність інформації. Роль інструментів редагування в цьому процесі традиційно виконували досвідчені редактори, проте з часом до процесу долучились і технологічні рішення. Спочатку, у рамках традиційної журналістики, редакторські інструменти були переважно паперовими: ручки для анотацій на полях, кольорові маркери для виокремлення особливо важливих чи спірних фрагментів тексту, а також стандартні друкарські машинки, які згодом були замінені на комп'ютери з текстовими редакторами. Такий перехід значно спростив процес редагування, адже текст став легко редагованим і форматуємим без необхідності переписування цілого документу у разі помилок або змін.

На зміну ручним інструментам прийшли різноманітні програмні продукти, серед яких лідируючі позиції займають такі платформи як Microsoft Word і Adobe InDesign. Ці програми не тільки дозволяють виконувати базове редагування

тексту, але й впроваджують функції контролю граматики та стилю, перевірки орфографії, а також форматування і макетування сторінок, що є незамінним для друкування у газетах та журналах. Однак, важливо розуміти, що жоден інструмент не може повністю замінити людське око та інтелект редактора. Технології значно підвищили швидкість редагування – те, що раніше вимагало годин, тепер може бути виконано за хвилини. Проте, глибина аналізу, розуміння контексту та здатність до критичного мислення залишаються перевагами людини. Вплив технологій на якість роботи також є очевидним. Із впровадженням автоматизованих інструментів з'явилася можливість здійснювати більш стандартизований підхід до редагування, що знижує кількість помилок і забезпечує більшу консистенцію матеріалів. Така стандартизація є особливо важливою в умовах великих редакцій, де працює багато редакторів над різними проектами.

У світі Інтернет-журналістики вимоги до швидкості публікацій та гнучкості редагування є значно вищими, ніж у традиційних медіа. Цифрова ера запровадила широкий спектр інструментів, які дозволяють журналістам та редакторам швидко реагувати на зміни, а також ефективно управляти контентом онлайн. Основними інструментами цифрового редагування є текстові редактори та системи управління контентом (CMS). Текстові редактори, такі як Google Docs, забезпечують можливості спільної роботи в реальному часі, дозволяючи кільком редакторам одночасно працювати над одним документом. Це значно підвищує продуктивність та спрощує процес редагування, особливо коли команди розташовані в різних часових зонах.

Системи управління контентом, такі як WordPress, Joomla, та Drupal, надають редакторам потужні інструменти для організації, форматування та публікації контенту на веб-сайтах. Ці платформи дозволяють не тільки редагувати текст, але й інтегрувати мультимедійний контент, такий як відео, аудіо та інтерактивні елементи, що є критично важливим для залучення сучасної аудиторії. Іншим важливим аспектом цифрового редагування є SEO (пошукова оптимізація), яка вимагає від журналістів вміння оптимізувати свої статті для

пошукових систем з метою забезпечення вищої видимості у пошукових результатах. Інструменти, такі як Yoast SEO для WordPress, допомагають редакторам аналізувати ключові слова, читабельність тексту, і забезпечувати кращу SEO оптимізацію статей.

Автоматизація процесів є ще однією значущою перевагою цифрових технологій у журналістиці. Вона включає в себе використання алгоритмів для автоматичної перевірки правопису та граматики, а також для аналізу та виправлення стилістичних помилок. Програми, такі як Grammarly та Hemingway Editor, забезпечують швидке та ефективне редагування, дозволяючи редакторам зосередитись на більш складних аспектах роботи, таких як структура тексту та глибина аналітики. Ця автоматизація впливає на професію журналіста, зменшуючи потребу у рутинній редакторській роботі та збільшуючи ефективність робочого процесу. Журналісти можуть публікувати матеріали швидше, що є критично важливим у сучасному новинному циклі, де швидкість часто вирішує все. Проте, це також створює додатковий тиск на редакторів бути завжди «на зв'язку» і готовими до швидкої реакції на новинні події.

Технологічні аспекти публікації в традиційній журналістиці тісно пов'язані з типографією та дизайном друкованих медіа, а також із впливом технічних обмежень на контент і стиль. Від якості типографії залежить не тільки зовнішній вигляд друкованого продукту, але й його читабельність та зручність сприйняття інформації читачем. Традиційна журналістика ретельно обирає типографічні рішення, які найкраще відповідають її потребам у передачі та структуруванні контенту. Типографія включає вибір шрифтів, міжрядкові інтервали, вирівнювання тексту, а також розміщення ілюстрацій та графіки. Кожен з цих елементів грає ключову роль у формуванні загального сприйняття тексту. Шрифти варіюються від серйозних та авторитетних, як Times New Roman, до більш легких і сучасних, які можуть використовуватися для журнальних статей або рекламних матеріалів. Вибір шрифту і його розміру має бути збалансованим таким чином, щоб оптимізувати як швидкість читання, так і загальну привабливість сторінки. Дизайн друкованих медіа не обмежується лише

текстовим контентом; він також охоплює загальну композицію сторінки, включаючи використання колонок, заголовків, підзаголовків, інфографіки, і фотографій. Компонування матеріалів у статті повинно спонукати читача продовжувати читання, водночас надаючи легкий доступ до основних ідей та деталей. Технічні обмеження, такі як розмір паперу, якість друку та вартість матеріалів, впливають на вибір типографічних і дизайнерських рішень. Наприклад, висока вартість кольорового друку може обмежити використання кольорових фотографій та графіки, змушуючи видавців вибирати між вартістю і візуальною привабливістю продукту. Такі рішення мають безпосередній вплив на стиль та якість журналістського контенту, а також на загальне сприйняття видання читачами.

Однією з особливостей традиційної журналістики є її залежність від друкованих технологій, що накладає певні обмеження на швидкість поширення інформації. Тим не менш, ці обмеження також спонукають до більшої відповідальності у підготовці контенту, адже кожне видання має бути добре продуманим і технічно бездоганним через високу вартість виправлень після друку. З іншого боку, обмеження пов'язані з можливостями друкарських машин і якістю паперу можуть стимулювати креативність у дизайні та використанні матеріалів. Це вимагає від дизайнерів та редакторів адаптуватися до технічних умов та розробляти інноваційні підходи до візуального представлення інформації, які одночасно відповідають технічним можливостям і вимогам аудиторії.

Інтернет-журналістика змінила парадигму медіа, пропонуючи швидкість, глобальний доступ та величезну адаптивність контенту завдяки різноманітним платформам онлайн-публікацій. Ці платформи надають можливість журналістам діставати до широкої аудиторії без географічних та часових обмежень, які є характерними для традиційних медіа. Системи управління контентом (CMS) є основою для більшості онлайн-медіа. Платформи як WordPress, Joomla, та Drupal забезпечують основу, на якій можна будувати сайти з різноманітним контентом, включаючи текст, відео, аудіо, і інтерактивні елементи. Кожна з цих систем має

свої відмінності: наприклад, WordPress відомий своєю користувальницькою дружністю і великою кількістю доступних плагінів, які роблять його ідеальним вибором для блогерів та малих медіа. Натомість, Drupal пропонує більші можливості для кастомізації та краще підходить для більших організацій, що мають складні потреби в управлінні контентом. Ще одним важливим інструментом для онлайн-публікацій є платформи для створення лендінгів та динамічних веб-сайтів, такі як Squarespace та Wix, які надають користувачам можливість легко створювати візуально привабливі сайти без необхідності глибоких знань у веб-розробці. Ці платформи використовують перетягування компонентів для дизайну, що робить процес публікації доступнішим для неспеціалістів.

Важливою перевагою інтернет-журналістики є швидкість публікації. Журналісти можуть викладати новини та оновлення миттєво, що є критично важливим у світі, де інформація швидко застаріває. Така швидкість також дозволяє медіа оперативно реагувати на зміни в новинному циклі та утримувати увагу аудиторії, яка звикла до негайного доступу до інформації. Глобальний доступ є іншою ключовою перевагою. Інтернет-платформи дозволяють журналістам досягати читачів по всьому світу без додаткових витрат на розповсюдження. Це відкриває можливості для міжнародної взаємодії та обміну ідеями між культурами, а також сприяє глобалізації інформації. Широкий доступ до інтернет-публікацій також зміцнює демократію інформації, дозволяючи різним групам населення висловлювати свої погляди та реалізовувати право на доступ до інформації. Це також вносить різноманітність у медіапростір, що сприяє більшій об'єктивності та повноті представлення подій.

Спільні риси обох видів журналістики включають використання базових редакційних інструментів, таких як текстові процесори та системи управління контентом. Ці інструменти дозволяють редакторам обох сфер обробляти і публікувати контент, хоча специфічні платформи можуть відрізнятися. Наприклад, Adobe InDesign часто використовується в традиційних медіа для верстки друкованих видань, тоді як Інтернет-журналісти можуть користуватися

WordPress для створення і управління онлайн-контентом.

Ключові відмінності полягають у тому, як ці інструменти впливають на дистрибуцію, швидкість та охоплення аудиторії. Інтернет-журналістика значно оперативніше реагує на новини, завдяки миттєвим публікаціям і широкому охопленню через інтернет. Це контрастує з традиційною журналістикою, де цикл друку може затримувати розповсюдження новин на один або декілька днів. Технологічні рішення також різняться з точки зору взаємодії з аудиторією. Інтернет-журналістика використовує інтерактивні елементи, такі як коментарі, опитування та соціальні медіа, що забезпечує двосторонній зв'язок з читачами. Традиційна журналістика, хоч і може включати в себе такі елементи через свої онлайн-версії, все ще більше орієнтована на одностороннє інформування.

Практичне використання інструментів також варіюється залежно від медіа-середовища. Наприклад, в традиційній журналістиці велика увага приділяється точності верстки, вибору шрифтів і якості друку, оскільки це впливає на кінцевий фізичний продукт. У Інтернет-журналістиці акцент робиться на оптимізацію контенту для пошукових систем (SEO), швидкість завантаження сторінок і адаптацію дизайну для різних пристроїв, оскільки контент споживається переважно в цифровому форматі. Крім того, технологічні інновації в Інтернет-журналістиці дозволяють використовувати більш складні аналітичні інструменти для вивчення поведінки читачів і оптимізації контенту на основі отриманих даних. Традиційні медіа також починають впроваджувати ці технології, але їх використання ще не стало настільки широким і систематичним.

Отже, порівняльний аналіз традиційної та Інтернет-журналістики показує, що хоча обидва види журналістики ділять спільні стандарти та етичні норми, вони використовують різні технологічні підходи, що відповідають їх унікальним вимогам та можливостям. Традиційна журналістика зосереджена на точності, детальності верстки, і високій якості друку, оскільки її продукція часто залежить від фізичного розповсюдження. Інтернет-журналістика, з іншого боку, акцентує на швидкості та глобальному охопленні, використовуючи цифрові платформи

для миттєвого оновлення та розповсюдження контенту. Технологічні рішення, такі як системи управління контентом і інтерактивні функції, дозволяють Інтернет-журналістиці ефективно адаптуватися до швидко змінюваних новинних циклів і різноманітних вимог аудиторії. Водночас, традиційна журналістика продовжує вдосконалювати свої методи в роботі з текстом і зображеннями, щоб забезпечити читачам якісний аналітичний матеріал. Інновації та автоматизація процесів в обох видах журналістики сприяють більшій ефективності та глибині обробки інформації, хоча кожен тип має свої специфічні виклики та обмеження..

РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ ТРАДИЦІЙНОЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКИ НА СУСПІЛЬСТВО

3.1 Вплив на формування громадської думки

Традиційна журналістика відіграє значущу роль у формуванні громадської думки, використовуючи низку методів та стратегій, які разом сприяють обізнаності та інформованості суспільства. Одними з найважливіших інструментів у арсеналі традиційної журналістики є репортажі, аналізи та опитування, кожен з яких внесок у різні аспекти інформаційного простору [54]. Репортажі, часто вважаються "хребтом" новинарської журналістики, надають глибоке розуміння подій, дозволяючи читачам відчувати присутність та безпосередньо зануритися в ситуацію. Цей метод ефективний для передачі атмосфери та деталей, що може зміцнити емоційний зв'язок із аудиторією, збільшуючи вплив інформації на формування громадської думки. Аналізи подій, що включають детальне дослідження та обговорення причин і наслідків, дозволяють глибше зрозуміти комплексні питання. Такі статті не тільки інформують, а й спонукають до критичного осмислення інформації, допомагаючи формувати обґрунтовані думки та погляди [55].

Опитування громадської думки є ще одним важливим інструментом, який використовується традиційними медіа для вимірювання ставлення населення до різноманітних питань. Результати таких опитувань часто впливають на політичні дебати та рішення, сприяючи розвитку громадянського суспільства. Вони можуть вказувати на тренди та зміни в настроях населення, що є критично важливим для формування політик та ініціатив. У контексті політичних кампаній та громадських ініціатив, традиційні медіа відіграють роль надійного посередника, що поширює інформацію, викликає обговорення та стимулює громадську активність. Важливість цих медіа полягає в їх здатності до проведення глибоких розслідувань та публікації вичерпних аналітичних матеріалів, що можуть виявити зловживання, корупцію чи інші проблеми в суспільстві. Однак, не можна ігнорувати етичні стандарти, які є фундаментом

традиційної журналістики. Вони включають принципи об'єктивності, неупередженості, точності та відповідальності перед громадськістю. Ці стандарти забезпечують надійність інформації та довіру до неї, що є вирішальним у формуванні об'єктивної громадської думки. На жаль, в інтернет-еру, коли довіра до медіа ставиться під сумнів через розповсюдження фейкових новин, значення етичних стандартів традиційної журналістики стає ще більш актуальним [56].

Інтернет-журналістика, відіграючи значну роль у сучасному інформаційному просторі, змінила підходи до поширення новин та впливу на громадську думку. Завдяки швидкості поширення інформації, яку надає цифровий формат, новини тепер досягають аудиторії майже миттєво. Це має значні наслідки для суспільства, де швидкість може випереджати точність, що призводить до швидкого, але не завжди перевіреного поширення інформації. Така миттєвість може збільшити вплив медіа на громадську думку, особливо у кризових ситуаціях, коли перша отримана інформація може визначати реакцію населення [50].

Соціальні мережі та блоги значно розширили спектр журналістських впливів. Тепер кожен користувач з доступом до інтернету може виступати як розповсюджувач новин, що радикально змінює ландшафт медіа. Ці платформи сприяють формуванню думок, дозволяючи користувачам не просто споживати інформацію, а й активно обговорювати її, ділитися власними думками та переконаннями [57]. Така інтерактивність може посилити вплив на громадську думку, оскільки люди часто сприймають інформацію, яка поширюється їхніми друзями або особами, яких вони вважають авторитетами. Однак, з ростом Інтернет-журналістики зросли і виклики, такі як поширення фейкових новин. Ненадійність деяких джерел і неперифікована інформація можуть спотворювати реальність, вводячи в оману великі групи людей і навіть впливаючи на виборчі процеси або громадську безпеку. Проблема фейкових новин є особливо актуальною, оскільки вона підриває довіру до медіа та їх здатність служити як надійне джерело інформації [58].

Для протидії негативному впливу фейкових новин, Інтернет-медіа та платформи соціальних мереж розробляють різні методи. Один з підходів включає застосування алгоритмів штучного інтелекту для виявлення та блокування неправдивого контенту. Також активно використовуються фактчекінгові сервіси, що дозволяють користувачам швидко перевіряти достовірність інформації. Окрім технологічних рішень, значну роль відіграє і освітній аспект — збільшення обізнаності про медіаграмотність і критичне сприйняття інформації. Інтернет-журналістика, хоч і надає небувалі можливості для швидкого та широкого поширення інформації, вимагає нових підходів для забезпечення її надійності та точності. Розвиток цих методів є ключовим для підтримання довіри громадськості і здорової інформаційної екосистеми [59].

Традиційна та Інтернет-журналістика мають свої унікальні методики і впливи, які значно відрізняються завдяки своїм особливостям та доступності. Традиційна журналістика часто спирається на детальні розслідування, дотримання строгих етичних норм і високі стандарти перевірки інформації. Водночас, Інтернет-журналістика вирізняється швидкістю реакції на події, широким охопленням тем та доступністю для широких мас. Ці особливості формують різницю в сприйнятті та впливі на аудиторію.

Методи традиційної журналістики включають глибокі аналітичні матеріали та обширні репортажі, що вимагають часу та ресурсів для їх створення. Такий підхід забезпечує ретельність і глибину аналізу, але може бути не настільки оперативним, як це потрібно в умовах сучасного інформаційного потоку. З іншого боку, Інтернет-журналістика може оперативно висвітлювати події, але часто на шкоду глибини аналізу та перевірки фактів. Швидке поширення новин через Інтернет може сприяти виробленню миттєвих громадських реакцій, які не завжди базуються на повному або точному розумінні ситуації.

Зміни в поведінці споживачів медіа, зокрема зростання популярності цифрових платформ, істотно впливають на політику і суспільство. Сучасні користувачі мають більшу свободу вибору джерел інформації та часто віддають

перевагу тим, що максимально відповідають їхнім поглядам, що призводить до так званих «інформаційних бульбашок». Таке явище може ускладнювати діалог та взаєморозуміння між представниками різних суспільних груп, посилюючи поляризацію думок. Критичне мислення та медіаграмотність стають надзвичайно важливими в умовах інформаційного перенасичення та широкого доступу до різноманітних джерел, які часто містять неточну або навіть маніпулятивну інформацію. Вміння аналізувати і критично оцінювати інформацію, розуміти її походження та наміри авторів допомагає громадянам уникнути дезінформації та формувати об'єктивні висновки. Розвиток медіаграмотності має стати пріоритетом для освітніх інституцій та громадських організацій, щоб забезпечити стійкість демократії та здоров'я суспільства в цілому.

Отже, аналіз впливу традиційної та Інтернет-журналістики на формування громадської думки підкреслює значні відмінності та переваги кожного з видів медіа. Традиційна журналістика, спираючись на глибокі розслідування, аналізи та опитування, зберігає високі етичні стандарти та надійність інформації, граючи ключову роль у політичних кампаніях та громадських ініціативах. З іншого боку, Інтернет-журналістика, завдяки швидкості поширення інформації та доступності через соціальні мережі та блоги, сприяє формуванню думок в масштабах, раніше недоступних для традиційних медіа, хоча й стикається з викликами, такими як фейк-ньюз і недостатня перевірка фактів. Зміни у поведінці споживачів медіа, особливо їхнє звернення до інформаційних бульбашок і ехокамер, значно впливають на політичну та соціальну сфери, підсилюючи поляризацію думок та ускладнюючи міжгрупові діалоги. Роль критичного мислення та медіаграмотності, тому, набуває критичного значення в зміцненні фундаментів інформованого та здорового суспільного діалогу. В цілому, обидва види журналістики відіграють фундаментальну роль у формуванні громадської думки, але важливо підходити до споживання інформації з освіченої, критичної точки зору, щоби ефективно навігувати в широкому спектрі доступної інформації та відрізнити надійні джерела від маніпулятивних.

3.2 Роль журналістики в демократичному суспільстві

Функція журналістики в демократичному суспільстві є критично важливою і багатогранною, оскільки вона виконує ролі, необхідні для підтримання здорового політичного і соціального середовища. Як сторожовий пес, журналістика покликана пильно стежити за тими, хто перебуває при владі, від урядовців до корпоративних лідерів, забезпечуючи, щоб вони виконували свої обов'язки етично і прозоро. Ця роль є фундаментальною не лише для виявлення та висвітлення неправомірних дій, але й для запобігання потенційним зловживанням владою через саму лише присутність спостереження [60]. Усвідомлення того, що пильна преса завжди готова викрити неправомірні дії, є стримуючим фактором проти корупції та зловживань. Крім того, журналістика слугує громадянським форумом, спільним простором, де обмінюються ідеями та точками зору і проводяться дебати. Ця функція має вирішальне значення в умовах динамічної демократії, де залучення громадян до публічного дискурсу необхідне для формулювання всебічно обґрунтованої політики, яка відображає різноманітні потреби суспільства. Надаючи платформу, де можуть бути почуті різні голоси, журналістика забезпечує представлення точок зору меншин поряд з більш домінуючими перспективами. Така інклюзивність є життєво важливою для зміцнення почуття спільності та приналежності серед усіх верств суспільства, заохочуючи активнішу участь у демократичних процесах [61].

Журналістика виступає каталізатором суспільних дебатів, викликаючи дискусії на теми, які могли б не з'явитися в суспільній свідомості без втручання ЗМІ. Привертаючи увагу до недостатньо висвітлених питань, преса відіграє вирішальну роль у формуванні суспільного порядку денного та впливі на формування політики. Журналісти досягають цього, не лише повідомляючи факти, але й подаючи їх у контексті, який провокує реакцію та залучення громадськості. Наприклад, висвітлення соціальної несправедливості або екологічних криз часто мобілізує громадян вимагати змін або долучатися до громадських дій, тим самим сприяючи суспільному прогресу.

Багатофункціональна роль журналістики є ключовою у підтримці фундаментальних елементів демократії: прозорості, підзвітності та поінформованого громадянства. Виконуючи ці функції, журналістика не лише підтримує демократичне врядування, але й активно підвищує його якість та оперативність [62].

Прозорість і підзвітність є стовпами функціонуючої демократії, і журналістика відіграє вирішальну роль у підтримці цих принципів. Старанно розслідуючи та викриваючи неправомірну поведінку, корупцію та політичні помилки, журналісти виконують життєво важливу функцію нагляду, яка забезпечує цілісність демократичних інститутів. Цей розслідувальний аспект журналістики полягає не лише в тому, щоб повідомляти про те, що відбувається, але й активно копати глибше, щоб розкрити правду, яка ховається за видимим шаром суспільних справ. Журналісти часто розглядаються як охоронці, які гарантують, що можновладці не діють безконтрольно. Це дуже важливо, оскільки влада за своєю суттю має потенціал корумпованості, а пильна преса слугує стримуючим фактором проти зловживань владою. Своєю роботою журналісти допомагають забезпечити дотримання принципу, згідно з яким державні службовці, як обрані, так і призначені, підзвітні суспільству, якому вони служать. Ця підзвітність поширюється від викриття фінансової корупції до висвітлення невдач у реалізації політики, які можуть негативно вплинути на суспільний добробут [63].

Основоположним прикладом ключової ролі журналістики у забезпеченні підзвітності є викриття Вотергейтського скандалу репортерами Бобом Вудвордом і Карлом Бернстайном. Їхнє наполегливе розслідування проникнення в штаб-квартиру Національного комітету Демократичної партії в офісному комплексі Вотергейт поступово розкрило ширшу схему політичного шпигунства і саботажу, яку проводили члени адміністрації Ніксона. Ця інформація не лише викликала широке громадське обурення, але й врешті-решт призвела до значних політичних реформ, у тому числі до відставки президента Річарда Ніксона. Вотергейтський скандал є класичною демонстрацією потенціалу журналістики у

здійсненні глибокого впливу на владу через неухильне дотримання правди. Роль «сторожового пса», яку виконує журналістика, є незамінною для забезпечення прозорості дій уряду та їх відповідності інтересам тих, ким він керує. Висвітлюючи критичні питання, журналісти спонукають громадськість до перевірки та обговорення, що може призвести до змін у політиці та реформ. Цей аспект журналістики має важливе значення для запобігання зловживанню владою та захисту демократичного процесу, гарантуючи, що влада залишається від народу і для народу [64].

Журналістика відіграє незамінну роль у сприянні публічному дискурсу, який є фундаментальним елементом живої демократії. Висвітлюючи питання, що становлять суспільний інтерес, та ініціюючи дискусії, журналістика слугує не лише передавачем інформації, а й стимулятором громадянської активності. Цей аспект журналістики має вирішальне значення, оскільки він допомагає формувати розуміння громадськістю нагальних питань, впливає на громадську думку і, зрештою, може визначати напрямок державної політики. Одним із ключових способів, яким журналістика робить свій внесок у суспільний дискурс, є винесення критично важливих, але, можливо, недостатньо представлених питань на передній план суспільної свідомості. Екологічні проблеми, такі як зміна клімату та забруднення навколишнього середовища, є доречним прикладом того, як журналістика може впливати на громадський та політичний порядок денний [60]. Висвітлення цих питань у ЗМІ часто відіграє ключову роль в інформуванні громадськості про складнощі зміни клімату, нагальність екологічних загроз і необхідність негайних дій. Таке висвітлення не лише інформує, але й мобілізує громадян, правозахисні групи та політиків до дій, необхідних для вирішення цих екзистенційних проблем. Крім того, надаючи платформу для дебатів і дискусій, журналістика забезпечує висвітлення різних точок зору. Це особливо важливо в різноманітному суспільстві, де різні групи можуть мати різні пріоритети та точки зору. Журналістика, яка висвітлює ці різні точки зору, сприяє більш інклюзивному суспільному діалогу, що є важливим для демократичного обговорення [65]. Наприклад, у дебатах щодо екологічної

політики журналістика може об'єднати голоси наукової спільноти, зацікавлених сторін у промисловості, політиків і громад, яких це стосується. Кожна група може представити свої погляди, аргументувати свої занепокоєння та сприяти більш повному розумінню питань, що розглядаються. Роль журналістики у збагаченні демократичної дискусії виходить за рамки простого висвітлення фактів. Вона включає в себе кураторство та контекстуалізацію інформації таким чином, щоб спонукати до роздумів, запрошувати до критики та заохочувати до дискусії. Ця функція є життєво важливою для здорової демократії, де поінформована участь громадян призводить до ефективного розвитку політики. Завдяки своїй здатності сприяти поінформованим дискусіям, журналістика не просто відображає стан суспільного дискурсу - вона активно формує і розвиває його, забезпечуючи відповідність еволюції державної політики усвідомленій волі народу [53].

Журналістика, незважаючи на її основоположну роль у демократичному суспільстві, стикається з низкою серйозних викликів, які підривають її ефективність і довіру до неї. Поява цифрових медіа, розширивши доступ до інформації, водночас призвела до фрагментації публічної сфери. Ця фрагментація створює складний ландшафт, де перевірені факти перемежовуються з дезінформацією та дезінформацією. Платформи соціальних мереж і цифрові ЗМІ швидко поширюються, а швидкість поширення інформації часто випереджає процеси ретельної перевірки, яких дотримується традиційна журналістика. Як наслідок, громадськості стає дедалі важче відрізнити достовірні новини від сфабрикованого контенту, що призводить до плутанини та дезінформації.

Економічний тиск посилює ці виклики, оскільки традиційні бізнес-моделі, які підтримували надійну журналістику, руйнуються. Перехід до цифрових медіа значно зменшив надходження від друкованої реклами, що змусило багато ЗМІ скоротити штат або повністю закритись. Ця економічна криза призвела до скорочення штату та ресурсів редакцій, що, в свою чергу, обмежує можливості цих ЗМІ проводити глибокі журналістські розслідування. Такі розслідування

вимагають значного часу, досвіду та ресурсів, але вони мають вирішальне значення для розкриття складних історій, які змушують впливових осіб нести відповідальність. Занепад такої журналістики загрожує послабити один із ключових стовпів демократичного нагляду. Крім того, нинішній клімат політичної поляризації сприяє створенню середовища, в якому журналістика часто розглядається крізь призму партійних інтересів. ЗМІ часто звинувачують в упередженості, незалежно від того, виправдано це чи ні, що може ще більше поляризувати громадську думку та підірвати довіру до журналістських інституцій. У деяких випадках політичні лідери та громадські діячі загострюють ці проблеми, відкрито нападаючи на ЗМІ, називаючи несприятливі, але засновані на фактах репортажі "фейковими новинами". Ці нападки не лише загрожують свободі преси, а й підривають довіру громадськості до ЗМІ, яка є важливою для поінформованого громадянина.

Зростання авторитарних тенденцій у деяких демократичних суспільствах становить прямий виклик свободі преси. Журналісти стикаються з юридичними та фізичними загрозами, які перешкоджають їхній здатності вільно висвітлювати події. Таке середовище сприяє самоцензурі і може призвести до зниження рівня поінформованості громадськості, тим самим послаблюючи саму основу демократії.

Отже, журналістика нерозривно пов'язана з тканиною демократії, слугуючи одночасно і дзеркалом, і захистом її процесів. Її роль незамінна, оскільки вона не лише інформує громадськість, але й забезпечує систему стримувань і противаг, необхідну для процвітання демократичного суспільства. Цю важливу функцію неможливо переоцінити; журналістика діє як очі, вуха, а іноді й голос народу, примушуючи владу до відповідальності та забезпечуючи платформу для суспільного дискурсу.

Незважаючи на свою життєво важливу роль, журналістика стикається зі значними викликами в сучасну епоху. Розвиток цифрових медіа, економічний тиск, політична поляризація та прямі напади на ЗМІ - все це загрожує традиційним механізмам, за допомогою яких працювали журналісти. Ці виклики

потребують не лише усвідомлення, але й проактивних заходів для забезпечення подальшої ефективної та етичної роботи журналістики. Доброчесність і життєздатність журналістики мають важливе значення для підтримки здорової демократії. З розвитком суспільства повинні розвиватися і журналістські практики. Ця еволюція передбачає адаптацію до нових технологій, пошук стійких фінансових моделей і постійне прагнення підтримувати та відновлювати довіру громадськості до журналістських інституцій. Етична журналістика, віддана правді та справедливості, залишається маяком надії у захисті демократичних цінностей та розширенні прав і можливостей громадян. Тому майбутнє демократії нерозривно пов'язане з долею журналістики. Цей зв'язок підкреслює необхідність постійної підтримки та визнання журналістики як життєво важливого інституту. Підтримка журналістики з боку суспільства є не лише корисною, але й необхідною для розвитку та підтримки демократичного процесу.

3.3 Майбутнє традиційної та Інтернет-журналістики в епоху цифрових технологій

Для розуміння майбутнього традиційної та Інтернет-журналістики важливо враховувати останні технологічні тенденції, які глибоко впливають на цю галузь. Сучасне технологічне середовище визначається швидкими інноваціями, що вносять революційні зміни в способи збору, обробки та поширення інформації.

Одним з ключових аспектів є роль штучного інтелекту (ШІ) та машинного навчання в журналістиці. Ці технології дозволяють автоматизувати рутинні завдання, такі як збір даних та першочергова обробка інформації, що значно збільшує продуктивність журналістів і дозволяє їм зосередитися на більш складних аспектах журналістської роботи, наприклад, на глибокому аналізі та створенні оригінального контенту. ШІ також сприяє розвитку персоналізованих

новинних стрічок, що дозволяє користувачам отримувати новини, максимально адаптовані до їхніх інтересів. Іншим важливим фактором є вплив мобільних технологій. Завдяки розповсюдженню смартфонів та планшетів, доступ до інформації став можливим практично в будь-який час і в будь-якому місці. Це вимагає від медіа більшої оперативності і адаптації контенту під мобільні формати, що також включає відео та інтерактивні елементи, здатні привернути увагу користувачів [66].

Соціальні медіа відіграють надзвичайно важливу роль, оскільки вони трансформували спосіб поширення інформації. Журналісти та новинні організації використовують платформи, такі як Facebook, Twitter і Instagram, для безпосереднього зв'язку з аудиторією, дозволяючи швидше реагувати на події та збирати зворотній зв'язок від користувачів. Така взаємодія не тільки збільшує залученість аудиторії, але й сприяє розповсюдженню інформації через вірусні ефекти, що можуть значно збільшити охоплення. Ці технології разом формують медіа-простір, пропонуючи журналістам нові інструменти і методи роботи, водночас ставлячи перед ними нові виклики, пов'язані з етикою та точністю інформації. Адаптація до цих нововведень і ефективне використання їх потенціалу будуть ключовими для успіху в галузі журналістики майбутнього.

Майбутнє традиційної журналістики в епоху цифрових технологій огортається численними викликами та можливостями, які можуть визначити її розвиток та виживання. З розвитком інтернету та мобільних технологій, традиційні медіа, такі як газети і журнали, стикаються з зменшенням своєї читачкої аудиторії і відтоком рекламних доходів. Цифрова ера вносить зміни у споживчі звички, що змушує традиційні медіа переосмислити свої стратегії та методи роботи. Один з головних викликів полягає у необхідності адаптації до змінюваного ландшафту інформаційних технологій. Традиційні медіа часто були орієнтовані на друковані видання, що вимагають значних витрат на друк та дистрибуцію. Ці процеси не лише дорогі, а й повільні порівняно з миттєвим поширенням новин в інтернеті. Втім, цифрові технології також пропонують множину можливостей для інтеграції нових інструментів, які можуть збагатити

журналістський продукт та зробити його більш привабливим для сучасної аудиторії [67].

Інтеграція цифрових інструментів може включати використання мультимедійних елементів, таких як відео, інтерактивні картки та аудіо слайди, що можуть покращити залученість читачів і зробити матеріали більш доступними та зрозумілими. Також, з використанням штучного інтелекту, можлива автоматизація деяких аспектів збору даних і первинної обробки інформації, що дозволяє журналістам зосередитися на більш глибоких розслідуваннях та аналізі. Сценарії виживання та адаптації для друкованих медіа включають перехід до гібридних моделей, де традиційні елементи поєднуються з цифровими платформами. Такі моделі дозволяють використовувати переваги обох форматів, наприклад, зберігаючи авторитет та глибину аналізу друкованих видань і додаючи швидкість та інтерактивність онлайн-медіа. Крім того, багато традиційних медіа-компаній активно розробляють стратегії збереження аудиторії через розширення своїх онлайн-послуг, такі як електронні підписки і спеціалізовані контент-платформи, що дозволяє їм залучати читачів у цифровому просторі. Хоча традиційні медіа зіштовхуються з серйозними викликами у цифрову епоху, вони також мають безліч шляхів для адаптації та інновацій, які можуть допомогти їм не тільки вижити, а й процвітати в змінюваному медіа-ландшафті [68].

Подальше дослідження сценаріїв виживання для традиційної журналістики може розкрити, як важливо внести інновації не лише в контент, але й в бізнес-моделі, які використовують традиційні медіа. Часом критичний елемент виживання полягає в здатності медіа-компаній ефективно монетизувати свій цифровий контент. Це може включати імплементацію платних підписок, рекламних стратегій, що орієнтуються на цільові аудиторії, а також використання спеціалізованих платформ для залучення і взаємодії з читачами. Нові бізнес-моделі, такі як «фріміум» (певний базовий контент безкоштовний, але додатковий контент доступний за підпискою) та краудфандингові ініціативи, де читачі можуть фінансувати певні журналістські проекти або рубрики, також

набувають популярності. Це не тільки забезпечує додаткові доходи, але й сприяє більшій залученості аудиторії, яка відчуває безпосередню участь у створенні журналістського продукту. Щодо технологічних інновацій, важливу роль відіграє розвиток і впровадження новітніх друкарських технологій, які можуть зробити виробництво фізичних копій швидшим та економічніше ефективним. Наприклад, цифровий друк дозволяє друкувати невеликі тиражі за вищою якістю та меншими витратами, що може бути корисним для спеціалізованих видань або регіональних газет, які цілеспрямовано обслуговують нішеві ринки.

Також важливою є роль редакційних інновацій. Традиційні медіа можуть експериментувати з новими формами контенту, такими як подкасти та відео-формати, які можуть привабити молодшу аудиторію і пропонувати нові методи взаємодії з існуючою базою читачів. Інтеграція з соціальними мережами і розробка мобільних додатків можуть додатково зміцнити зв'язок між медіа та їхньою аудиторією, роблячи новинний досвід більш інтерактивним та особистісним. Зрештою, ключ до виживання традиційної журналістики в цифрову епоху полягає в гнучкості та інноваційності. Зберігаючи високі стандарти журналістської доброчесності та якості, медіа можуть успішно адаптуватися до нових умов і продовжити відігравати центральну роль у формуванні громадської думки та культури.

Майбутнє Інтернет-журналістики обіцяє бути динамічним, з урахуванням швидкого розвитку цифрових технологій та змін у споживчих вподобаннях. Ця галузь продовжує домінувати в медіа-просторі, великою мірою завдяки своїй здатності швидко адаптуватися до нових технологій і трендів. Розширення доступу до Інтернету на глобальному рівні сприяє збільшенню аудиторії онлайн-журналістики, забезпечуючи невідпинне зростання та вплив цього сегменту медіа [69].

Інноваційні формати контенту, такі як інтерактивні статті, відео, подкасти, і віртуальна реальність, надають засоби для глибшого залучення аудиторії. Ці формати дозволяють користувачам не просто споживати інформацію, а й взаємодіяти з нею, створюючи більш особистісний та залучаючий досвід. Така

взаємодія є ключовою для залучення молодшої аудиторії, яка вважає за краще динамічні та мультимедійні форми інформації. Нові формати також відкривають можливості для журналістів досліджувати різні перспективи та надавати більш глибокий контекст, що може сприяти кращому розумінню складних питань. Проте, із зростанням Інтернет-журналістики з'являються виклики, пов'язані зі збереженням якості та достовірності інформації. Швидкість поширення новин в Інтернеті може сприяти поширенню недостовірного контенту, особливо в умовах, коли клікбейтні заголовки та сенсаційність стають інструментами для залучення відвідувачів. Це ставить перед журналістами та новинними організаціями завдання не тільки швидко реагувати на події, але й ретельно перевіряти факти та зберігати об'єктивність і точність, щоб уникнути дезінформації [70].

Адаптація до цих викликів вимагає розвитку суворіших редакційних стандартів та використання технологій для автоматизації перевірки фактів та виявлення фейкових новин. Також важливо підтримувати прозорість процесів збору та обробки інформації, що може допомогти відновити та зміцнити довіру аудиторії. Інтернет-журналістика має великий потенціал для інновацій та залучення, але її майбутнє залежатиме від здатності балансувати між швидкістю, інтерактивністю та збереженням журналістської якості. Подальший розвиток технологій і нові підходи до управління контентом можуть допомогти забезпечити, що Інтернет-журналістика не тільки виживе, а й процвітатиме, вносячи позитивний вклад в інформаційний простір.

Подальший розвиток Інтернет-журналістики також залежить від здатності медіа організацій відповідати на зростаючі вимоги до персоналізації контенту. Сучасні читачі бажають не лише отримувати інформацію, але й бачити контент, який відповідає їхнім індивідуальним інтересам. Використання алгоритмів для аналізу поведінки користувачів може допомогти медіа краще зрозуміти, які теми або формати найбільше резонують з їхньою аудиторією, дозволяючи створювати більш цільовий і захоплюючий контент. З іншого боку, залученість користувачів через соціальні медіа відкриває нові можливості для розповсюдження новин та

взаємодії з аудиторією. Журналісти та медіа можуть використовувати ці платформи для залучення читачів у діалог, збору відгуків та адаптації своїх матеріалів на основі цих відгуків. Це не тільки покращує досвід споживачів, але й допомагає будувати глибші та більш тривалі відносини з аудиторією.

Проте, з усіма цими можливостями ідуть і виклики, особливо стосовно забезпечення конфіденційності та безпеки даних користувачів. Медіа-компанії повинні дотримуватись строгих норм щодо обробки особистих даних, забезпечувати прозорість своїх методів збору інформації та надавати користувачам контроль над їхніми даними. Невдалий обіг або витік інформації може серйозно зашкодити репутації медіа та підірвати довіру аудиторії. Враховуючи це, майбутнє Інтернет-журналістики обіцяє бути періодом інновацій та вдосконалення, де ключем до успіху буде баланс між використанням новітніх технологій для покращення залученості та інтерактивності, а також збереженням етичних стандартів і захисту приватності. Цілеспрямоване використання цифрових інструментів і стратегій може допомогти Інтернет-журналістиці не тільки адаптуватися до змінюваних умов, але й процвітати, встановлюючи нові стандарти якості та інтерактивності в медіа-індустрії [71].

Взаємодія між традиційною та Інтернет-журналістикою відіграє ключову роль у сучасному медіапросторі, оскільки обидві форми медіа шукають способи виживання та розвитку у швидко змінюваному технологічному ландшафті. Колаборація та конкуренція є двома основними динаміками, які формують ці взаємини, пропонуючи як виклики, так і можливості для розвитку. Колаборація між традиційними медіа та Інтернет-журналістикою може виявитися взаємовигідною. Наприклад, традиційні медіа часто мають багатий досвід у створенні детально розробленого контенту, а Інтернет-платформи можуть пропонувати ширший охоплення та засоби для швидкого поширення цього контенту. Це включає спільні проекти, такі як розслідування, які використовують ресурси та експертизу обох сторін, що не тільки підвищує якість матеріалів, але й збільшує їх вплив та дійсність.

Однак існує й конкуренція, оскільки обидві форми медіа прагнуть залучити та утримати аудиторію, що іноді може призводити до конфліктів інтересів, особливо в умовах, коли рекламні доходи та увага аудиторії є обмеженими. Ця конкуренція може спонукати обидві сторони до інновацій та пошуку нових методів взаємодії з читачами. Гібридні моделі та мультимедійні платформи стають ефективною відповіддю на виклики сучасного медіа-простору. Гібридні моделі дозволяють традиційним медіа інтегрувати цифрові інструменти, такі як відео, подкасти та інтерактивні елементи, що допомагає їм стати більш залученими та відповідними до потреб сучасної аудиторії. Такі моделі не тільки розширюють охоплення аудиторії, але й збільшують глибину та багатогранність контенту, роблячи його більш привабливим і корисним. Перехресні медіа-стратегії, які використовують канали традиційних і цифрових медіа для взаємного посилення, пропонують значні переваги. Ці стратегії можуть включати одночасне поширення контенту через друковані та онлайн-канали або використання соціальних мереж для просування ексклюзивного контенту, що публікується в традиційних медіа. Така інтеграція сприяє створенню цілісного медіа-досвіду, збільшуючи ефективність комунікації та гарантуючи більш широке поширення інформації.

Майбутнє журналістики тісно пов'язане з економічними аспектами, оскільки медіаіндустрія постійно шукає способи адаптації до нових економічних реальностей, які диктуються змінами у технологіях та змінюючимися уподобаннями споживачів. Особливо це стосується моделей монетизації, фінансування та рекламного ринку. Зміни у моделях монетизації відіграють критичну роль у визначенні того, як медіакомпанії можуть виживати та процвітати в новій економіці. Традиційні методи, такі як продаж прямих підписок на друковані видання та покупка рекламного простору в газетах та на телебаченні, вже не приносять колишнього доходу через зменшення аудиторії цих медіа. В результаті, багато медіакомпаній переходять до цифрових підписок, платних статей та інтеграції контенту з рекламою, так званого native advertising. Ці методи дозволяють медіа не тільки залучати нову аудиторію, але й

створювати нові джерела доходу, які більш відповідають сучасним цифровим звичкам споживачів.

Фінансування медіа також зазнає змін. Все частіше медіакомпанії вдаються до зовнішнього фінансування, такого як інвестиції венчурного капіталу, або до грантових коштів від філантропічних організацій, що зацікавлені у підтримці незалежної журналістики. Ці нові джерела фінансування можуть допомогти медіакомпаніям експериментувати з інноваційними проектами та забезпечити їхню фінансову стійкість у короткостроковій перспективі. Щодо впливу на рекламний ринок та спонсорство, то цифрова ера принесла з собою значні зміни. Рекламодавці все більше фокусуються на цифрових платформах, що забезпечують точнішу націльованість та вимірювання ефективності реклами. Це спонукає медіа адаптувати свої рекламні продукти, роблячи їх більш інтерактивними та залучаючими. Спонсорство заходів, вебінарів, подкастів та спеціальних репортажів також стає все популярнішим, оскільки компанії прагнуть асоціюватися з контентом, що відображає їхні брендові цінності та забезпечує зв'язок з конкретними аудиторіями. Такі економічні зміни не лише вимагають від медіа-компаній бути більш гнучкими та інноваційними у своїх підходах до монетизації, але й ставлять перед ними завдання забезпечення фінансової незалежності та етичності в умовах зростаючого комерційного тиску. У майбутньому успіх медіа може бути значною мірою зумовлений здатністю адаптуватися до швидкозмінного економічного ландшафту, який формується новими технологіями та змінами у споживацьких уподобаннях.

В епоху цифрових технологій етичні та юридичні виклики стають все більш актуальними для медіа-індустрії, адже швидке поширення інформації та нові форми комунікації породжують ряд дилем, що вимагають відповідального підходу. Нові етичні дилеми в цифровому віці часто зосереджуються навколо питань конфіденційності, дезінформації та маніпуляції громадською думкою. Медіа компанії та журналісти стикаються з проблемою збалансування між швидкістю поширення новин та необхідністю їхньої перевірки. Це особливо

важливо у контексті розповсюдження фейкових новин, що може вплинути на політичні процеси та суспільну довіру до медіа. Відповідальність за зміст, який може включати некоректну інформацію, ставить перед медіа серйозні виклики у сфері забезпечення етичної журналістики.

Законодавчі зміни та регуляції в медіа-індустрії також є важливим елементом у формуванні нової медійної реальності. В умовах глобалізації інформаційного простору медіа компаніям доводиться пристосовуватися до різних національних законів, що регулюють приватність, авторські права та розповсюдження інформації. Наприклад, закони про захист даних у Європейському Союзі вимагають від медіа ретельного оброблення персональних даних, що суттєво впливає на способи збору та зберігання інформації. Це змушує медіа компанії вкладати значні ресурси у відповідність своїх операцій законодавчим вимогам.

Відповідальність та прозорість у розповсюдженні інформації є ключовими для підтримки довіри аудиторії. Медіа мають забезпечувати, що їхні процеси вибору та публікації новин є прозорими і справедливими. Це включає чітке розмежування між рекламним і редакційним контентом, а також обґрунтоване використання анонімних джерел і надання права на відповідь особам, які могли бути несправедливо представлені у публікаціях. Прозорість також важлива при виправленні помилок: медіа повинні публічно виправляти фактичні помилки та пояснювати читачам, що було змінено і чому. Ці етичні та юридичні виклики вимагають від медіа не тільки дотримання законів і норм, але й активної участі у формуванні стандартів професійної етики та засадничих принципів журналістики. Тільки так можна забезпечити, що медіа продовжуватимуть відігравати свою роль у зміцненні демократії та інформуванні громадськості, беручи до уваги швидкі зміни у технологічному та соціальному ландшафтах.

Отже, з урахуванням всього аналізу майбутнього традиційної та Інтернет-журналістики, ми можемо спрогнозувати кілька ключових тенденцій, які формуватимуть ці сфери у довгостроковій перспективі. Ці тенденції не лише вплинуть на спосіб роботи журналістів, але й на те, як аудиторія сприймає та

взаємодіє з новинним контентом. Перш за все, Інтернет-журналістика продовжуватиме своє швидке зростання та домінування на ринку медіа. Технології, такі як штучний інтелект та машинне навчання, забезпечать нові інструменти для автоматизації та персоналізації контенту, роблячи новини більш цільовими та релевантними для кожного користувача. Це також означатиме, що медіа-компанії мають стати більш відповідальними в контексті перевірки фактів та протидії дезінформації. Традиційні медіа знайдуть нові шляхи адаптації до цифрової ери, використовуючи гібридні моделі та мультимедійні платформи для збереження своєї аудиторії. Вони можуть не відмовлятися від друкованих видань, але все більше будуть інтегрувати цифровий контент, такий як відео та інтерактивні функції, щоб залишатися конкурентоспроможними.

У сфері економічних моделей монетизації ми побачимо більше інновацій, включно з підписками, вмістом на замовлення, та розширенням фріміум-моделей, де базовий контент доступний безкоштовно, а спеціалізовані матеріали пропонуються за плату. Законодавче регулювання стане більш строгим, оскільки уряди по всьому світу намагаються забезпечити більшу прозорість і відповідальність у медіа-індустрії. Це включатиме положення про захист даних, протидію фейковим новинам та регуляції, які стосуються рекламного контенту. Усе це вимагатиме від журналістів постійного навчання та розвитку професійних навичок, щоб залишатися на передовій змін, які швидко відбуваються в індустрії. Майбутнє журналістики буде цікавим, викликами наповненим, але також повним можливостей для тих, хто здатен адаптуватися та інновувати.

ВИСНОВКИ

Порівняльний аналіз, проведений у цій роботі, розкриває складну динаміку між традиційною та інтернет-журналістикою, надаючи цінну інформацію про їхню еволюцію, характеристики та вплив на суспільство. Завдяки ретельному вивченню історичного розвитку, якості контенту, взаємодії з аудиторією, технологічних аспектів, етичних міркувань та впливу на суспільство можна зробити кілька важливих висновків.

Відповідно до мети та завдань, окреслених у цьому дослідженні, ми можемо зробити наступні висновки:

1. Історичний аналіз, проведений у цьому дослідженні, висвітлює еволюційні траєкторії традиційної та інтернет-журналістики. Традиційна журналістика, коріння якої глибоко вкорінене в історії, розвивалася поступово протягом століть, формуючись під впливом технологічного прогресу, суспільних змін та змін у медіа-ландшафтах. З іншого боку, інтернет-журналістика є відносно новим явищем, що виникло завдяки цифровій революції і характеризується швидкими інноваціями та адаптацією. Простежуючи їхній розвиток, ми отримуємо тонке розуміння витоків, еволюції та ключових моментів, які сформували ці дві різні форми журналістики.

2. Порівняльний аналіз якості контенту виявляє значні відмінності у подачі, стилі та мові між традиційною та інтернет-журналістикою. Традиційна журналістика часто дотримується встановлених редакційних стандартів і практик, наголошуючи на точності, об'єктивності та ретельності у висвітленні подій. На противагу цьому, інтернет-журналістика охоплює більш різноманітний спектр форматів контенту та підходів до розповіді, використовуючи мультимедійні елементи, інтерактивні функції та створений користувачами контент для залучення аудиторії новими способами. Оцінюючи якість контенту, ми визначаємо унікальні сильні сторони та виклики, притаманні кожній формі журналістики, надаючи уявлення про їхній внесок у новинний ландшафт.

3. Аналіз взаємодії з аудиторією висвітлює трансформаційний вплив інтернет-журналістики на динаміку споживання новин. Завдяки соціальним медіа-платформам, онлайн-форумам та інтерактивним функціям інтернет-журналістика уможливорює пряму комунікацію та взаємодію між журналістами та їхньою аудиторією, сприяючи формуванню партисипативної новинної культури, де читачі відіграють активну роль у формуванні наративів та наданні зворотного зв'язку. На противагу цьому, традиційна журналістика покладається переважно на односторонні канали комунікації, що обмежує можливості для залучення та взаємодії з аудиторією. Досліджуючи ці засоби комунікації, ми розкриваємо еволюцію відносин між журналістами та їхньою аудиторією в цифрову епоху.

4. Аналіз технологічних аспектів розкриває глибокий вплив цифрових інструментів і платформ на практику журналістики. Традиційні редакції все більше покладаються на цифрові технології для редагування, публікації та розповсюдження контенту, оптимізуючи робочі процеси та розширюючи охоплення аудиторії. Інтернет-журналістика, тим часом, використовує широкий спектр цифрових інструментів і платформ, від систем управління контентом до соціальних мереж, щоб сприяти оновленню новин у режимі реального часу, мультимедійному сторітелінгу та залученню аудиторії. Однак технологічний прогрес також створює проблеми, зокрема, пов'язані з інформаційним перевантаженням, алгоритмічними упередженнями та поширенням дезінформації. Досліджуючи ці технологічні аспекти, ми отримуємо уявлення про мінливий ландшафт виробництва та споживання новин.

5. Критичний аналіз етичних викликів підкреслює важливість дотримання журналістської доброчесності та етичних стандартів як у традиційній, так і в інтернет-журналістиці. В епоху, позначену швидким поширенням інформації та посиленням контролем з боку ЗМІ, журналісти стикаються з етичними дилемами, пов'язаними з достовірністю, дезінформацією, упередженістю та недоторканністю приватного життя. Традиційні журналісти мають справу з давніми етичними принципами, такими як об'єктивність,

справедливість і підзвітність, тоді як інтернет-журналісти орієнтуються в новому етичному просторі, включаючи питання прозорості, перевірки джерел і переслідувань в Інтернеті. Критично аналізуючи ці етичні виклики, ми висвітлюємо етичні обов'язки журналістів у цифрову епоху та імператив збереження суспільної довіри та авторитету.

6. Оцінка впливу на суспільство підкреслює ключову роль журналістики у формуванні громадської думки, сприянні демократичній участі та прийняттю поінформованих рішень. Як традиційна, так і інтернет-журналістика відіграють важливу роль у поширенні інформації, притягненні влади до відповідальності та забезпеченні платформи для різних голосів і точок зору. Однак їхній вплив виходить за межі простого поширення новин; вони також формують суспільні норми, цінності та уявлення, впливаючи на публічний дискурс і сприяючи функціонуванню демократичних суспільств. Оцінюючи їхній вплив, ми отримуємо глибше розуміння суспільного впливу традиційної та інтернет-журналістики, а також їхніх потенційних напрямків розвитку в епоху цифрових технологій.

Загалом, можна сказати, що майбутнє журналістики лежить на перетині традицій та інновацій. Оскільки технології продовжують розвиватися, журналісти повинні орієнтуватися в складнощах медіа-ландшафту, що швидко змінюється, дотримуючись при цьому етичних стандартів і професійної чесності. Використовуючи цифрові інструменти, сприяючи прозорості та культивуючи довіру зі своєю аудиторією, журналісти можуть використати трансформаційний потенціал цифрової епохи для просування суспільних інтересів та зміцнення демократичного врядування.

По суті, порівняльний аналіз, підкреслює незмінну актуальність журналістики в епоху технологічних потрясінь. Досліджуючи перетини між традиціями та інноваціями, ми отримуємо глибше розуміння еволюції ролі журналістики у формуванні контурів нашої спільної інформаційної екосистеми та демократичного суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Кость С. Вступ до журналістики : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 512 с.
2. Срібняк І. Історія журналістики (XVII – XX ст.). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К. : ВПЦ НаУКМА, Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 304 с.
3. Carlson D. The history of online journalism. *Digital journalism: Emerging media and the changing horizons of journalism*. 2003. P. 31-56.
4. Barnhurst K. G., Nerone J. Journalism history. *In The handbook of journalism studies*. 2009. P. 37-48.
5. Reig R. History, power, communication, journalism: Beyond the “traditional” critical approach. *El profesional de la información*. 2019. № 28 (6). P. 1-17.
6. Johann Gutenberg. Movable Type Printing Press. URL: <https://lemelson.mit.edu/resources/johann-gutenberg> (дата звернення: 26.04.2024).
7. How Luther went viral. The Economist. URL: <https://www.economist.com/christmas-specials/2011/12/17/how-luther-went> (дата звернення: 26.04.2024).
8. Aviso Relation oder Zeitung. URL: <https://brema.suub.uni-bremen.de/zeitungen17/periodical/titleinfo/934810> (дата звернення: 26.04.2024).
9. Courante uyt Italien. URL: <https://historyofinformation.com/detail.php?entryid=4774> (дата звернення: 26.04.2024).
10. A history of Britain since 1665. URL: <https://www.thegazette.co.uk/history/350-years> (дата звернення: 26.04.2024).
11. The Tatler. URL: <https://www.tatler.com/> (дата звернення: 26.04.2024).
12. The Spectator. URL: <https://www.spectator.co.uk/> (дата звернення: 26.04.2024).

13. Penny Press. Cutting the Price of Newspapers to a Penny Was a Startling Innovation. URL: <https://www.thoughtco.com/penny-press-definition-1773293> (дата звернення: 26.04.2024).
14. History of Newspapers. URL: <https://courses.lumenlearning.com/suny-massmedia/chapter/4-2-history-of-newspapers/> (дата звернення: 26.04.2024).
15. The Sun (New York [N.Y.]) 1833-1916. URL: <https://www.loc.gov/item/sn83030272> (дата звернення: 26.04.2024).
16. McNair B. Journalism and democracy. *In The handbook of journalism studies*. 2009. P. 257-269.
17. Investigative journalists: The Muckrakers. URL: <https://www.journalisminaction.org/case/ida-tarbell-muckraker> (дата звернення: 26.04.2024).
18. Ida Tarbell: The Woman Who Took On Standard Oil. URL: <https://connecticuthistory.org/ida-tarbell-the-woman-who-took-on-standard-oil/> (дата звернення: 26.04.2024).
19. Steffens's L. The Shame of the Cities, and the Philosophy of Corruption and Reform. URL: <https://www.cambridgescholars.com/resources/pdfs/978-1-5275-4227-3-sample.pdf> (дата звернення: 26.04.2024).
20. Jacob Riis: Revealing «How the Other Half Lives». URL: <https://www.loc.gov/exhibits/jacob-riis/riis-and-reform.html> (дата звернення: 26.04.2024).
21. Broadcasting. The History Of Radio, The History Of Television, The Future Of Radio And Television, Cable Television. URL: <https://law.jrank.org/pages/4884/Broadcasting.html> (дата звернення: 26.04.2024).
22. Crash of the Hindenburg (Herbert Morrison, reporting) (May 6, 1937). URL: <https://www.loc.gov/static/programs/national-recording-preservation-board/documents/Hindenburg.pdf> (дата звернення: 26.04.2024).
23. TV Journalism: History, Importance, & Examples. URL: <https://studymasscom.com/television-journalism/tv-journalism-history-importance-examples/> (дата звернення: 26.04.2024).

24. American Society of Newspaper Editors (ASNE). URL: <https://members.newsleaders.org/about-us> (дата звернення: 26.04.2024).
25. Оксана Самуляк. Інтернет-журналістика України: історичний аспект. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/8961/1/Samulyak_O.PDF (дата звернення: 26.04.2024).
26. Чабаненко М. В. Основи інтернет-журналістики : навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Журналістика». Запоріжжя : «Просвіта», 2013. 112 с.
27. Гол Дж. Онлайнова журналістика. [пер. з англ.]. К. : К.І.С., 2005. 344 с.
28. What is ARPANET? URL: <https://www.techtarget.com/searchnetworking/definition/ARPANET> (дата звернення: 26.04.2024).
29. Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2023, January 17). USENET. Encyclopedia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/technology/USENET> (дата звернення: 26.04.2024).
30. The Rise of Digital Journalism: Past, Present, and Future. URL: <https://online.maryville.edu/blog/digital-journalism/> (дата звернення: 26.04.2024).
31. The birth of the Web. URL: <https://www.home.cern/science/computing/birth-web> (дата звернення: 26.04.2024).
32. HISTORY OF THE NEW YORK TIMES WEBSITE. URL: <https://www.versionmuseum.com/history-of/new-york-times-website> (дата звернення: 26.04.2024).
33. Scott B. A contemporary history of digital journalism. *Television & new media*. 2005. № 6(1). P. 89-126.
34. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. Львів : ПАІС, 2010. 246 с.
35. Чабаненко М. В. Інтернет-ЗМІ як складова частина системи засобів масової інформації України : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2011. 183 с.

36. Недо А. Специфіка інтернет-журналістики в сучасному суспільстві. URL: <https://social-science.uu.edu.ua/article/1375> (дата звернення: 26.04.2024).
37. Досенко А. Книга Інтернет-журналістика. Комунікативні маркери : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 184 с.
38. Захарченко А. П. Інтернет-медіа: інтерактивний навчальний посібник для курсу «Підтримка сайту» для студентів відділення «Видавнича справа та редагування» : монографія. Тернопіль, 2014. 198 с.
39. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості : навч. посіб. Львів: ПАІС, 2000. 180 с.
40. Crowdfunding: What It Is, How It Works, and Popular Websites. URL: <https://www.investopedia.com/terms/c/crowdfunding.asp> (дата звернення: 26.04.2024).
41. David H. Weaver¹, Lars Willnat, and G. Cleveland Wilhoit. The American Journalist in the Digital Age: Another Look at U.S. News People. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1077699018778242> (дата звернення: 26.04.2024).
42. Barnes C. Citizen journalism vs. traditional journalism: A case for collaboration. *Caribbean Quarterly*. 2012. № 58(2-3). P. 16-27.
43. Aslam R. Peace journalism: A paradigm shift in traditional media approach. *Pacific Journalism Review*. 2011. № 17(1). P. 119-139.
44. Прилюк Д. М. Теорія і практика журналістської творчості. Проблеми майстерності. К. : «Вища школа», 1983. 280 с.
45. Жадько В. О. Основи журналістики та редакційно-видавничої справи. Київ : Вид-во «СПД Жадько В. О.», 2005. 352 с.
46. Чичановський А. А. Новина в журналістиці. Київ, 2003. 134 с.
47. Основи журналістики: навчально-методичний посібник для проведення лабораторних занять (для студентів кафедри журналістики) / Укл. Бідзіля Ю. М., Толочко Н. В. Ужгород, 2023. 46 с.
48. Bardoel J. The Internet, journalism and public communication policies. *Gazette (Leiden, Netherlands)*. 2002. № 64(5). P. 501-511.

49. Fortunati L., Sarrica M., O'Sullivan J., Balcytiene A., Harro-Loit H., Macgregor P., ... De Luca F. The influence of the internet on European journalism. *Journal of Computer-Mediated Communication*. 2009. № 14(4). P. 928-963.
50. Allan S. Online news: Journalism and the Internet. McGraw-Hill Education (UK), 2006. 197 p.
51. Robinson S. Journalism and the Internet. *New Media & Society*. 2006. № 8(5). P. 843-849.
52. Plekhanova T., Tarasiuk V., Iukse G., Putsiata I., Kulykova O. Internet journalism in modern society: an overview of mechanisms for resisting media manipulation. *Amazonia Investiga*. 2023. № 12(61). P. 103-111.
53. Ward, M. (2003). Journalism online. Routledge. 222 p.
54. Heider D., McCombs M., Poindexter P. M. What the public expects of local news: Views on public and traditional journalism. *Journalism & Mass Communication Quarterly*. 2005. № 82(4). P. 952-967.
55. Barnes C. Citizen journalism vs. traditional journalism: A case for collaboration. *Caribbean Quarterly*. 2012. № 58(2-3). P. 16-27.
56. Saleem A. Impact of Social Media on Traditional Journalism. *Journal of Journalism, Media Science & Creative Arts*. 2021. № 1(1). P. 47-65.
57. Robinson S. Journalism and the Internet. *New Media & Society*. 2006. № 8(5). P. 843-849.
58. Fortunati L., Sarrica M., O'Sullivan J., Balcytiene A., Harro-Loit H., Macgregor P., ... De Luca, F. The influence of the internet on European journalism. *Journal of Computer-Mediated Communication*. 2009. № 14(4). P. 928-963.
59. Deuze M. The web and its journalisms: considering the consequences of different types of newsmedia online. *New media & society*. 2003. № 5(2). P. 203-230.
60. Момот Н.М. Література факту: наративні моделі fiction/non-fiction у творчості українських письменників: монографія. К.: Університет «КРОК», 2021. 95 с.
61. McNair B. Journalism and democracy. In *The handbook of journalism studies*. 2009. P. 257-269.

62. Hanitzsch T., Vos T. P. Journalism beyond democracy: A new look into journalistic roles in political and everyday life. *Journalism*. 2018. № 19(2). P. 146-164.
63. Schudson M. News and Democratic Society: past, present, and future. *Hedgehog Review*. 2008. № 10(2). P. 7-21.
64. Schudson M. Reluctant stewards: Journalism in a democratic society. *Daedalus*. 2013. № 142(2). P. 159-176.
65. Bob Woodward and Carl Bernstein: An Inventory of Their Watergate Papers at the Harry Ransom Center. URL: <https://norman.hrc.utexas.edu/fasearch/findingAid.cfm?eadid=00365> (дата звернення: 26.04.2024).
66. Josephi B. How much democracy does journalism need? *Journalism*. 2013. № 14(4). P. 474-489.
67. Kovach B., Rosenstiel T. The elements of journalism: What newspeople should know and the public should expect. Three Rivers Press, 2007. 268 p.
68. Singer J. B., Hermida A., Domingo D., Heinonen A., Paulussen S., Quandt T., ... Vujnovic M. Participatory journalism: Guarding open gates at online newspapers. Wiley-Blackwell, 2011. 240 p.
69. Thurman N., Walters A. S. The future of news: An agenda for research. *Digital Journalism*. 2013. № 1(1). P. 12-26.
70. Wardle C., Derakhshan H. Information disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policy making. Council of Europe. URL: <https://rm.coe.int/information-disorder-toward-an-interdisciplinary-framework-for-research/168076277c> (дата звернення: 26.04.2024).
71. Filak V. F., Quinn S. Convergent journalism: An introduction. Focal Press, 2005. 238 p.